

Jó Pajtás

2021. IV. 8.

75. évf., 12. szám

Mennyire függsz másoktól?

Tavaszi megújulás

Kalandra fel!

Fotó: Dávid Csilla

Ára 50 dinár

Faragó Szabolcs

Ha elolvad, fém lesz belőle

Cinnabarit

Az itt bemutatott öt kristály mindegyike fém-szulfid. Tehát valamilyen fém és a kén vegyületéről van szó. Valójában rendkívül egyszerű vegyületek ezek, és a természet csodája, hogy az ilyen egyszerű anyagok hogyan tudtak ragyogó kristályokká alakulni. De csak addig szépek, amíg nézzük őket. Nem akarunk ünneprontók lenni, de illik tudni, ha vegyileg kezeljük őket, megszűnik a szépségük. Kezdjük talán azzal, hogy erős savak hatására a szulfidok felbomlanak, a reakcióban záptojászagú hidrogén-szulfid keletkezik. Ez a gáz mérgező, de a szag időben figyelmeztet. A gyönyörű piros cinnabaritról jó tudni, hogy halálos drágakőnek nevezték, mert magas a higanytartalma. A pirit emlékeztet ugyan az aranyra, de értéktelen, ezért a bolondok aranyának szokták nevezni. Mert aki nem tudta megkülönböztetni az aranytól, az ásta. Persze, hiába, hiszen a vas vegyületéről van szó. A galenit és a szfalerit gyakran együtt fordul elő, egyik az ólom, a másik a cink ásványa. A kalkantit kék színe rendszerint a réztartalmú vegyületeknél jelentkezik, adott esetben réz-szulfidról van szó.

Pirit

Galenit

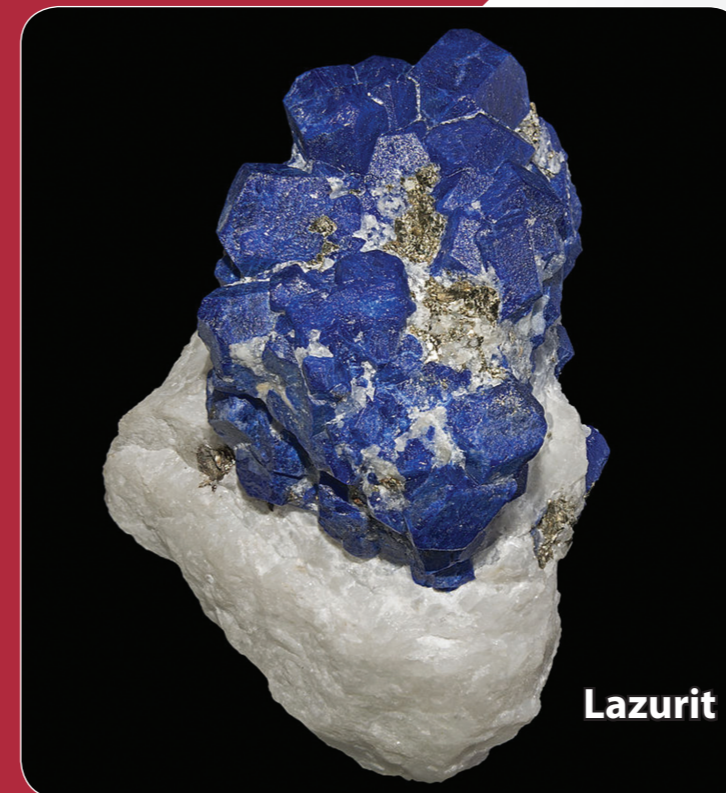

Szfalerit

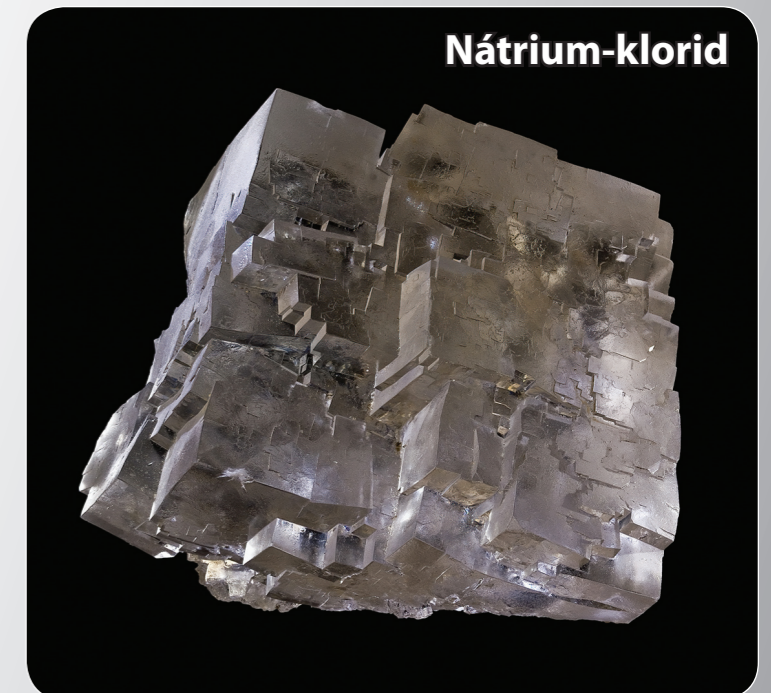

Kalkantit

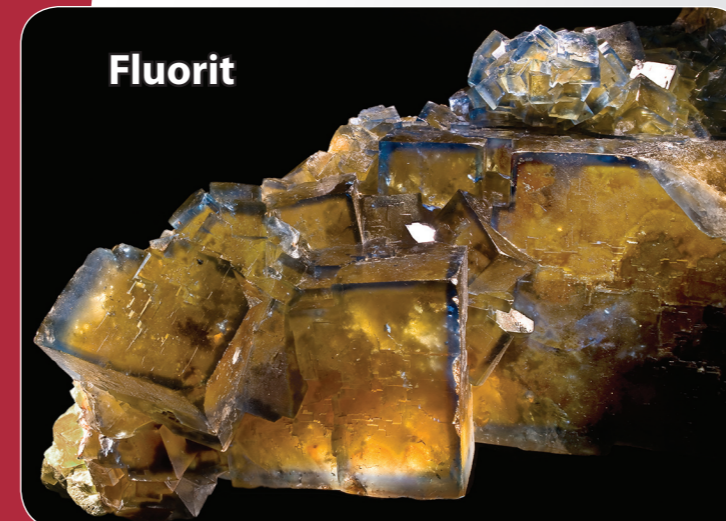
Ha jobban megnézzük, kocka

Lazurit

Nátrium-klorid

Fluorit

Fluorit kalcit szemcsékkel

Kuprit

Kezdjük azzal, hogy a földkerekség valamennyi kristálya hét kristályrendszerbe sorolható, ezeken belül harminckét kristályosztály van. Csak ennyi. A kristályok alkotórészei a térben törvényszerűen, szimmetrikusan helyezkednek el. A kristályrendszerek közül a legegyszerűbb a köbös, valójában szabályos kockáról van szó. De...! Akárcsak amikor a gyerekek a kockákkal játszanak, és egészen furcsa mértani testeket raknak össze belőlük, a köbös kristályok is olykor kockára nem is emlékeztető formát alkotnak. Persze, a kristályszemcsék gyakran igen aprók, így semmiféle geometriai csodabogarat nem látunk rajtuk, hiszen porszemek nézzük őket. Máskor – igen ritkán – hatalmas, szemet gyönyörködtető monokristályokká állnak össze. Ennek ékes példája a fenti kép, amelybe azt írtuk: nátrium-klorid. Ha még nem tanultatok kémiát, ez a konyhasó. Igen, a konyhasó kristályai szabályos kocka alakúak. A többi bemutatott kristály is köbös rendszerű, még ha egyik-másik valami más mértani testre is emlékeztet.

Buzás Mihály

Hadaró Ancsi

Mindig ilyen gyorsan repül az idő? Most köszöntöttük az új évet, és máris eljött a húsvét. Kiskorom óta (mondom ezt nagy „őreg” kamaszként) alig várom, hogy jöjjön a nyuszi. Lehet, hogy ciki, de még mindig lelkesen készítem a virágokkal tűzdelt, füvel bélelt fészket, újabbnál-újabb tojásfestési technikák után kutatok, és türelmetlenül várom a locsolkodók hadát. Az ünnepi vasárnapot mindig nagyienknél töltjük, ahol hatalmas tojásvadászatot tartunk az udvarban. Minden bokorban lapul egy-egy csoki vagy apró ajándék, és az győz, aki a legtöbb rejtékhelyet felfedezi. Húsvéthétfőn korán kelek, szépen felöltözöm, és előkészítem a titkos noteszem, ahová lelkiismeretesen feljegyzem a locsolóim névsorát. Bár a húsvéti hagyományok nem élnek már olyan erősen a környezetemben, mint régen, Őcsi és Hugi miatt próbálunk odafigyelni a részletekre.

A lakás díszítéséből én is kivettem a részem: papírból nyuszimintás girlandot készítettem, és tojásfát is állítottam (ugye nem csak én szeretem simogatni a pihepuha barka apró terméseit?). A készülődés végül az egész családot lázba hozta. Az idén sajnos a vendégség elmarad (fránya vírus), cserébe anya megígérte, hogy megtanít főnott kalácsot sütni, és szavát adta (apa jelen volt mint tanú!), hogy segít elkészíteni egy szuper muffint, amit a végén színes habbal és franciadrazsával dekorálunk. A legjobbat pedig a végére hagytam. Azt hitték a Zsombi-féle szerelem már rég a múlté? Én is lemondtam róla, bevallom. Ám tegnap egyetlen egy üzenettel visszalopta magát a szívembe. „Szabad-e locsolni?”, kérdezte flegmán, és nem ám a közös csoportban, hanem igazi, privát üzenetben, amit csak nekem szánt. Ha most ez azt jelenti... Hát én mindjárt elájulok!

EZTFILÓZDKI!

Tudod?

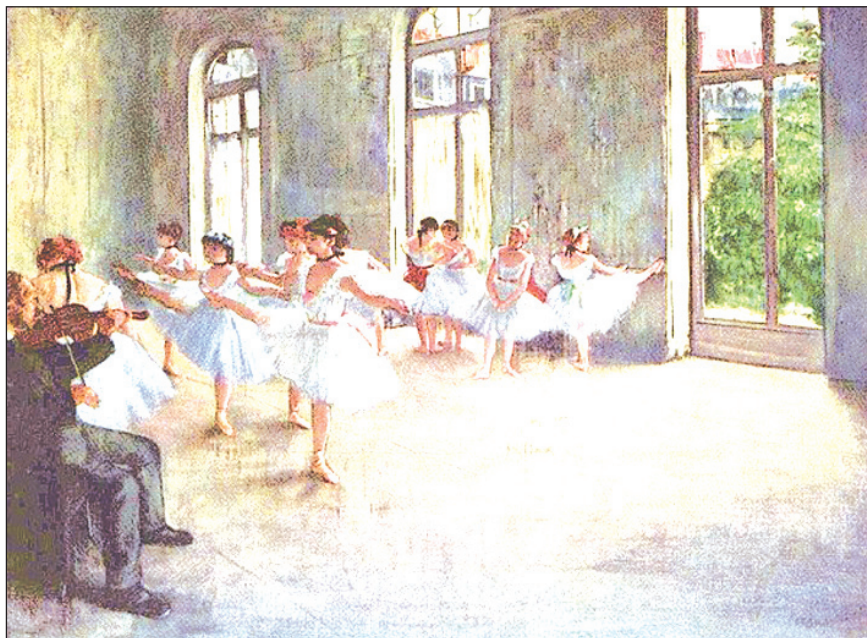
G. I. Joe híres akcióhős volt, az 1980-as években népszerű rajzfilmsorozat készült a főszereplésével. A mesék mindegyike tanulságos történet, aminek a végén rövid, hasznos dolgokat is tanít a főhős: például, hogy miért viseljük sisakot biciklizéskor, vagy mit csináljunk, ha a házukban tűz üt ki. És G. I. Joe minden rész végén azt mondta: „Most már tudod! És a tudás fél győzelem!”

Általános az a közvélekedés (és nem csak G. I. Joe mondja azt), hogy ha tudást, megértést szerzünk valamilyen problémás viselkedésről, akkor gondolhatjuk, hogy miénk a fél győzelem, és többé nem fogjuk ugyanazt a hibát elkövetni. Talán mondanom sem kell, hogy a dolgok nem ilyen egyszerűen működnek. A problémás cselekedetek pusztá ismerete még nem elegendő legyőzésükhöz. Nagyon jól tudjuk, hogy egy dolgozatra nem elegendő egy napot készülni, az egészséges étkezéshez nem elég néha egy gyümölcsöt megenni. Ennek ellenére mégis gyakran előfordul, hogy a tanulókat halogatjuk, és a boltban az alma helyett inkább a csokit választjuk.

G. I. Joe-hatásnak nevezte elegy filozófusnó ez a jelenséget, miszerint az emberek többsége úgy hiszi, ha valamit tud, akkor a tudása már fél győzelem a viselkedésének megváltoztatásához. Ez egy téveszme a filozófusnó szerint, a pusztá tudás még nem elegendő. A viselkedésünk megváltoztatásához a szokásainkat is meg kell formálnunk, és sok gyakorlással kell bevésnünk az új magatartásunkat.

„Most már tudod!”

Tóth Tamara

Edgar Degas: Balettpróba (1873)

Edgar Degas francia festő és szobrász az impresszionizmus egyik jeles képviselője. Sokan csak a „balett festőjeként” emlegetik. Számos festményének és szobrának témájául választotta a finom, fiatalságot és nőiességet megjelenítő táncot. A balerinákat órákon, gyakorlat közben, balettmesteri felügyelet alatt vagy éppen a fellépés során ábrázolja, méghozzá oly módon, hogy azok szinte meg is mozdulnak a szemünk előtt. Szerette a közélet történéseit, a kávéházi életet és a dolgozó nőket megörökíteni. Számos olyan műve született, amelyeken például vasaló vagy kalapos hölgyeket jelenített meg, minden esetben a természetességüket hangsúlyozva.

Írjatok, jelentkezzetek!

Oldalaink nyitva állnak előttetek. Mind-egyikhez hozzászólhattok, minden rovathoz kérdéssel, kéréssel, javaslattal fordulhattok:

- Küldjétek sok-sok rajzot, fogalmazást, verset a Rügyfakadásba;
- Írjátok meg, mi érdekel legjobban benneteket a történelemmel, földrajzzal kapcsolatban;
- Küldjétek el az iskolátokban, közvetlen környezetetekben történő eseményekről szóló híreket, tudósításokat;
- Adjatok tanácsot Jusztikának;
- Próbáljátok megfejteni a rejtvényeket, fejtörőket;
- Kutassatok és válaszoljatok nyereményjátékunkban feltett kérdésre.

Tegyük közösen olyanná a Jó Pajtást, hogy nektek is, és nekünk is tetszen! Várjuk jelentkezéséteket! Címünk a régi: **Jó Pajtás szerkesztősége, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.** Az e-mail-címünk pedig a következő:

jopajtas.szerk@magyarszo.rs.

Babonaság, bolondság?

Nem hisznek a babonában...

Arany János híres költőnk is már a nagy-körösi tanárkodása idején több verset írt azzal a szándékkal, hogy a magyar népet tanítsa, megszoktassa egy-egy hibájáról, például arról, hogy ne higgyenek a babonában. A *bajusz* című elbeszélő költeményét is ilyen szándékkal írta, melyben ironikus hangon rávilágít a magyar nép hiszékenységre. Ha még nem olvastátok, lapozzatok bele (az interneten is megtalálhatjátok), jókat fogtok ti is derülni a babonás Szűcs Györgyön.

A szerencsehozó ételekről is biztosan hallottatok. Egy középkori babona szerint, ha nem falunk föl mindent szilveszterkor, akkor az új esztendőben nem fogunk hiányt szenvedni. Ilyenkor, a ropogósra sült malac boldog, minden szempontból ígéretes esztendőt jelent. Ha újév napján először lencsét eszel, biztos szerencsés leszel, s soha nem ürül ki a pénztárcád.

Hogy manapság hisznek-e a babonában, az óbecsei Samu Mihály Általános iskola ötödikesei és hatodikosai **Józsa Zsuzsanna** magyartanár nő tanítványai utánajártak, s elmesélik, mégpedig az ötödikes **Szerda Hédi**, **Tallós Sarolta**, **Balázs Adél**, **Súlyok Bianka** és a hatodikos **Papp Amanda**.

Amanda nem hisz a babonában, habár sokan elhiszik a fekete macskával kapcsolatos babonát.

– A múlt héten, mikor jöttünk haza az iskolából, sok fekete macskát láttunk, s elzavartuk őket, nehogy átmenjenek előttünk az úton, ugyanis a babona szerint, ha a fekete macska

átmegy előttünk, akkor nem lesz szerencsénk. Azt is tudom, ha valakinek otthon van fekete macskája, arra ez nem vonatkozik. Nekem fekete macskám van, s szerencsém volt, jó jegyet kaptam az iskolában. Kiskoromban mindig ke-restem a négylevelű lóherét, de sohasem találtam. Azt is hallottam, ha valaki átme-gy a létra alatt, szerencsétlenség éri. No, ezt aztán nem hiszem!

Hédi apukájától sok babonaságot hallott. Tetszett a tükör históriája.

– Takarítás közben vittem a tükröt, elejtetem és összetört. A babona szerint hét évig nem megyek férjhez! Nem is számítok hét év múlva férjhez menni. Azt is hallottam, ha a bal tenyere-m viszket, akkor pénzt adok ki, ha a jobb, akkor kapok. Meg a péntek 13 szerencsétlen nap! A testvérem mindig keresi a négylevelű lóherét a kertben, de még nem talált.

Sarolta is gyakran keresi a négylevelű lóherét, de még ő sem talált.

– Anyukám nem babonás, de azt elmesélte, hogy a kiscipőt nem kel az asztalra tenni, mert akkor kicsi lesz, hamar megnő a kisbaba lába. Apukám hisz a babonában. Ő mesélte, hogy nem szabad a létra alatt átmenni, mert akkor szerencsétlenség éri. Én átmentem, s nem okozott szerencsétlenséget. Szerencsét hozó négylevelű lóherét se találtam sohasem.

Adél nemcsak a szüleit, hanem a nagyszüleit is kikérdezte, milyen babonákról hallottak.

– A lópatkóról sokat hallottam. Ha a falra tesszük, fölfelé kell, hogy álljon a két ága, hogy

ne essen ki belőle a szerencse. Jó, ha a hálószobában helyezik el, mert elűzi a rossz álmokat. Azt is hallottam, nem szabad az asztal sarkára ülni, mert akkor nem megyünk férjhez. Ezt a mamám szokta viccből mondani. Anyukám meg mondta, ha valaki fordítva veszi föl a pólót, pulóvert, az szerencsét hoz. Egyszer a testvérem szólt, hogy vigyek neki papír zsebkendőt, hogy összenyomja a pókot. A mamám meg nem engedte, azt mondta, a pók szerencsét hoz. Az velünk is megtörtént, hogy indultunk az egyik ismerősünkhöz, de valamiért vissza kellett menni, s tényleg nem lett szerencsénk. Nem voltak otthon...

Bianka szülei sem babonásak, de sok mindent meséltek.

– Ha a jobb szemed viszket, balszerencse ér. Ha a só kiborul, eső lesz. Nem szabad a kiscipőt az asztalra tenni, mert a kisbaba nem tanul meg járni. Ha kéményseprővel találkozol, szerencséd lesz – fejezi be beszélgetésünket Bianka.

Mindenki döntse el, létezik-e babona, és hisz-e benne?

Egyszer láttam a tévében, hogy a hatalmas Auróra luxushajó háromhónapos föld körüli útra indult, de meg kellett szakítani az utazást, ugyanis a motorja tönkrement. A főlháborodott utasokat egy ideig biztatták, hogy majd csak megjavítják a szerkezetet, de sajnos nem sikerült. Mert balszerencsés az a hajó, amelynek fölvatásakor nem törik el az oldalához vágott pezsgősüveg! És ennél a hajónál a vízre eresztés-kor nem tört el!

Koncz Erzsébet

Kalandra fel!

Végre kivirult a természet, virágoznak a fák, zümmögnek a méhecskék, itt a tavasz. Gyönyörű színekbe burkolózik körülöttünk a környezet. Ilyenkor, ha csak tehetjük, menjünk ki, sétáljunk nagyokat, élvezzük a szép időt! **Faragó Szabolcs** Temerinben él, Zentára jár iskolába, a Bolyai Tehetséggondozó Gimnáziumba, elsős gimnazista. Szabolcs elmesélte mi mindennel foglalkozik, miként tölti idejét a természetben.

■ Mivel töltöd a szabadidődöt?

– Elsősorban nagyon szeretek fényképezni, madarászni, horgászni, sétálni. Nagyon szeretem a természetet. Körülbelül 10 éve horgászom, a Jó Pajtás-versenyt többször sikerült megnyernem.

■ Hogyan ismerkedtél meg a fényképezés művészetével?

– Van egy ismerősöm, Balog István, akivel a Falco-táborban ismerkedtem meg. Nagy madárfotós, sok díjat nyert. Tőle tanultam meg minden trükköt, taktikát.

■ Mikor kezdted fényképezni?

– Két-három éve tájképekkel kezdtem, egyszerű telefonnal fényképeztem szép naplementés képeket. Az idén januárban vettem a mostani fényképezőgépet, ez egy Canon 2000D kezdőknek való gép, de én nagyon elégedett vagyok. Vettem hozzá egy Canon 75-300-as teleobjektívet, amivel a madarakat tudom fényképezni.

■ Többnyire csak madarakat fényképezel?

– Általában madarakat, de tájképeket is szoktam fotózni. Legjobban az éjszakai képeket szeretem készíteni. A gépet állványra állítom és 30 másodpercig nyitva van a fényképezőgép zárdeje. Ez azt jelenti, hogy 30 másodpercig jut be a fény a gépbe és így fantasztikus éjszakai képeket lehet készíteni. Csillagokat, holdat, késő naplementét szoktam fotózni.

■ A kedvenc képedhez milyen történet fűződik?

– Készítettünk nemrég egy madárlest a temerini pusztában, amikor oda mentünk fotózni rengeteg fajta madarat sikerült lencsevégre kapnunk. Volt köztük sok ragadozómadár, például egerészölyv és kékes rétihéja is.

■ Melyik a kedvenc madarad?

– Most a kedvenc madaram a szalakóta, de még sajnos nem sikerült lefényképezni, mivel az majd csak májusban érkezik meg. Szeretem az énekesmadarakat is, pintyét, cinegét, az egerészöket is, például a rétisast, karvalyt. Igazából szeretek mindent fotózni, aminek szárnya van, vagy repül.

■ A vírus mennyire befolyásolta a fényképész karriered?

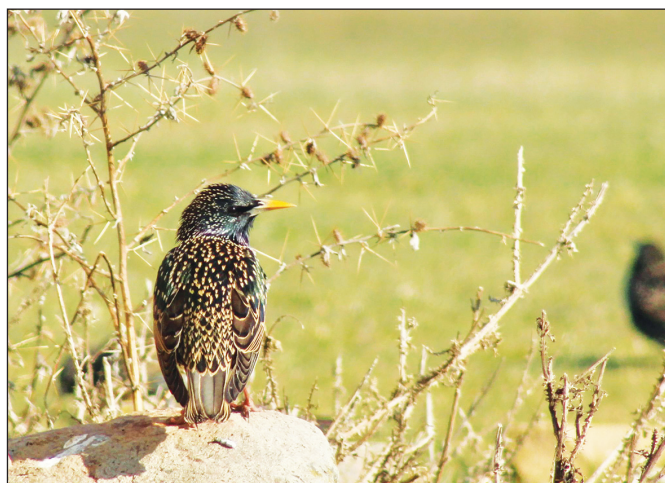
– A legnagyobb gond, hogy nem tudunk túrákat szervezni, ahova többen mennénk. Tavaly, amikor bevezették a tilalmakat, a naplementéket egyszerűen lehetetlen volt lefényképezni, pedig a tavaszi naplementék a legszebbek. Tagja vagyok a Falco Természerkedvelők Egyesületének, szoktunk túrákat, táborokat szervezni, de ugye mostanában ezekre nincs esély.

Reméljük, Szabolcs jó példát tud nektek mutatni a természet iránti szeretetével. Ha olykor túltekintünk a mobiltelefonok apró kijelzőjén, elénk tárul Vajdaság megannyi kincse. Kalandra fel!

Major Evelin

Fotó: Dávid Csilla

Gajdos Zoltán, az improvizáció nagymestere

Könyvet sorsolunk ki az érdeklődők között

A balettkorrepetitor összetett, érdekes munkájáról Gajdos Zoltánnal beszélgettünk. 1982 óta oszlopos tagja az újvidéki Szerb Nemzeti Színház Balett-társulatának. A zeneakadémián képezte magát. 2019-ben két rangos elismerésben részesült: az újvidéki Szerb Nemzeti Színház évi és a Vajdasági Balettművészek Egyesületének Marina Olenjina-díjában. Amikor szóba került a Jó Pajtás gyermeklap, büszkén mondta, hogy általános iskolás korában elnyerte a Jó Pajtás Aranytoll-díját.

Vajon egykori kitudósítónkból hogyan lett ragyogó balettkorrepetitor?

– Harmadikos koromban, a második félévben Lackó Mária, az újvidéki József Attila Általános Iskola tanító nénije biztatására kezdtem el tudósítani a Jó Pajtásnak. Ezt a munkát folytattam akkor is, amikor ötödiktől nyolcadik osztályig a Petőfi iskolában jártam – mesélte Gajdos Zoltán. – Emlékszem arra, hogy mint szorgalmasan tudósító díjakat és könyveket kaptam. Később a tevékenységemet

folytattam a Képes Ifjúságban. A középiskola vége felé már napi négytől hat órát kellett gyakorolnom zongorán, így nem tudtam igazán az írásnak szentelni magam. Egy ideig még sikerült bedolgoztam a Gyermekrádióba és az ifjúsági műsorba. Aztán a zenélés szeretete miatt mégis feladtam az újságírást.

Újvidéken születtem. Édesanyám péterrévei, édesapám moholi. Családi összejöveteleken a szüleim biztatására muzsikáltam, ők pedig táncoltak. A színházi munkám előtt majdnem 15 évig korrepetáltam harmonikán az újvidéki Petőfi Sándor Művelődési Egyesületben. Ott megtanultam, hogyan kísérjem hangszereken a néptáncost. Egyébként harmonikán, gitáron, villanyorgonán is játszom, főhangszerem azonban a zongora. A Szerb Nemzeti Színház Balett-társulatában zongorán kísértem a táncosok legkülönfélébb stílusú gyakorlatait. Együttműködtem hazai, magyarországi, oroszországi, romániai, ukrainai, franciaországi táncpedagógusokkal. A különböző stílusok megismerésével korrepetitorként dzsesszbalett-iskolában és másutt is be tudtam ugrani helyettesítésre.

Gajdos Zoltán nagy szeretettel beszél a balettkorrepetitor munkáról, amellyel a balettprodukció létrejöttét támogatja. Nélküle nem ugrana akkorát a táncos, nem forogna olyan bájosan a táncosnő. Megmagyarázza, hogy a balettművészek bemelegítő tréningjén a balettmester kü-

lönböző lépéskombinációkat, gyakorlatokat végeztet a táncosokkal. A zongorakísérő korrepetitor feladata pedig a zenei aláfestést biztosítani. Nem csupán kottából játszik, hanem improvizál, mert a hangoknak összhangban kell lenniük a mozdulatokkal. A jól eltalált improvizáció sokat tud lendíteni a táncművészek teljesítményén. Amit a balettmester elmond, azt a balettkorrepetitor abban a pillanatban a zene nyelvén kell kifejeznie, eljátszania, improvizálnia. Ebben szerzett sok-sok gyakorlatot Gajdos Zoltán, aki egyébként kiváló zongorista.

– A balettkorrepetitori szakmát nem tanítják az egyetemeken. Csak gyakorlattal, évek során végzett kemény munkával tehetünk szert a kellő tudásra és a megfelelő repertoárra. Nem elegendő kiváló zongoratudás birtokában lenni, tisztában kell lenni a tánclépésekkel, a koreográfiával is. Jól kell ismerni minden szólistát, tudni, ki hogyan mozog. Követni kell a kottát, a táncost és a balettmestert is. Figyelni mindenkire az eredményes, közös munka érdekében – mondta Gajdos Zoltán, aki Újvidéken él és dolgozik, három nyelven beszél, két gyermek édesapja és egy kislány nagypapja. Az ő korrepetitori szakmai tapasztalatait írta meg Jojkic Téglási Gabriella szóló balett-táncos, ismert pedagógus. A kiadvány *Gajdos Zoltán balettkorrepetálása* címmel, CD-vel ellátva jelent meg.

Nemrég a Szerb Nemzeti Színházban ünnepélyesen bemutatták.

A szakkönyv azért értékes, mert Zoltán lépésről lépésre elmagyarázza, hogyan kell a zongorán kísérni a táncosok próbáit. Tette ezt azért, hogy megkönnyítse azoknak a munkáját, akik kedvet kapnak, hogy ezzel foglalkozzanak.

Bozsoki Valéria

Габриела Теглаши Јојкић

BALETSCA
KOREPETICIJA
ZOLTANA GAJDOŠA

Úgy gondoltuk, a kiadványt e szakma iránt érdeklődő, zongoraszakos gyerekek között sorsoljuk ki, és eljuttatjuk a nyertesnek a szerző dedikálásával. Ha téged érdekel a könyv, küldd el az adatait: a nevedet, lakcímedet, telefonszámodat, valamint hogy melyik általános iskola hanyadik osztályába jársz, és hogy hol, kinél hány évet tanul(tál) zongorázni. Az adatokat a jopajtas.szerk@magyarszo.rs vagy a Jó Pajtás, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1 levélcímre várjuk május 1-jéig.

Jusztika igazsága

Egy új kezdet

Az igazság az, hogy a csapatban, amelyben röplabdázni kezdtem, sokkal több rossz élményem volt, mint jó. Egyszer például elutaztam a klubbal egy egynapos tornára. A szüleim nem jöttek. A klub szervezte az utazást, az egész csapat busszal ment. A tornán nem azokkal a lányokkal kerültem egy csapatba, akikkel az aranyérmet nyertem, hanem az „edzőtársaimmal”. Csere voltam. És egész nap nem játszottam. Volt vagy hét meccsünk, egyiken sem tettek be. Mindenki játszott, kivéve engem. Nem volt egy barátom sem. Mindenki magával volt elfoglalva. Senki nem törődött azzal, hogy mit csináljak, hol vagyok. Se az edzők, se a többiek. Ezért a meccsek közötti szüneteket azzal töltöttem, hogy lődörögtem a téren, ahol a kisebb pályákat felállították, és a többi csapatot néztem. Éhes voltam, mert anya csak három szendvicset érkezett bepakolni egész napra, és ott nem kaptunk semmit. A többi lány persze feltalálta magát, csoportosan vonultak a McDonald's-ba. Én egyedül nem mertem menni. Hát, igen. Rám jellemző, hogy inkább éheztem. Alig vártam a torna végét. A mi csapatunk már régen kiesett, de meg kellett várni az eredményhirdetést, mert a fiatalabb korosztályunk első lett. A buszban hazafelé egy anyuka került a mellettem lévő ülésre. Azon kevés szülők közé tartozott, akik elkísérték a gyerekeiket a tornára. Egész úton úgy tettem, mintha aludnék, hogy ne szóljon hozzám. Egy örökkévalóságnak tűnt, mire végre hazaértünk. Anya már várt rám, mikor a buszból kiszálltam, rögtön észrevettem. Láttam rajta, hogy izgul, elvégre akkor először mentem tornára egyedül. Mikor elmondtam neki, hogy milyen volt, felhívta a klub tulajdonosát, aki edzőként jelen volt a tornán. Megkérdezte, hogy miért nem játszhattam egy meccsen sem? Az edző azt válaszolta, hogy nagyon akartak nyerni. Csalódtam, elegem volt, abba akartam hagyni. De ezután még több mint egy hónapig jártam edzésekre. Nem nagyon változott semmi, továbbra sem éreztem valami jól magam. Egy edzésen aztán... Sorban álltunk valamilyen gyakorlathoz. Egyszer csak az előttem álló lány hátrafordult, és kérdezett tőlem valamit. Már nem emlékszem, mi volt az. Válaszoltam. Visszakérdezett, hogy „šta”? Válaszoltam neki még egyszer. Ekkor megbökte az előtte álló lány hátát, majd mikor az hátrafordult, rám mutatott. Mindketten kuncogni kezdtek. A visszafojtott nevetésre mások is felkapták a fejüket. Lassan egyre többen álltak körülöttem. Megkérdeztem, hogy min nevetnek. Erre már röhögésben törtek ki, majd utánozni kezdtek, és azon vihogtak. Rájöttem, hogy a kiejtésemen nevetnek. Nem akartak leszállni rólam, én pedig éreztem, hogy mindjárt elsírom magam. Nagyon nehezen bírtam ki az edzés végéig. Kirohantam az öltözőből. Apa és Gergő jöttek értem aznap este. Mikor apa megkérdezte, milyen volt az edzés, nem bírtam tovább, sírni kezdtem. Persze Gergővel először nem értették, miért. Végül nagy nehezen kiszedték belőlem, hogy mi történt, és akkor apa olyat mondott, amiről soha nem gondoltam volna, hogy tőle fogom hallani: „Most már tényleg betelt a pohár.” Igen. Az az apa mondta ezt, aki mindig annyira védte a klubot. Aki mindig azt mondja az ilyen dolgaimra, hogy semmiség, meg kell edződnöm. Nagyon jól esett, hogy megértett. Aztán, mikor otthon anyának is elmeséltem mindent, nem volt több kétség: elmegyek a klubból. Anya azt mondta, már holnap beszél a másik helyi klub edzőjével, és átíratkozom oda. Új csapatba kerültem.

MAGYARCSERNYEI ELISMERÉSEK

Eredményes rajzolás

Vencel Valentina rajztanár nő meghirdetett egy képzőművészeti pályázatot, melyre rajzot lehet készíteni. Amikor elmagyarázta a részleteket, egyből hozzá is kezdtem.

Óra végén beadtam a kész munkát. Majd szólt a tanár nő, hogy nyertem a versenyen. Amikor elmondtam az osztálytársaimnak, örömmel fogadták a hírt. Feltették kérdéseiket, melyekre én rögtön válaszoltam is.

- Mikor kezdett érdekelni a rajzolás? – faggatott Vanessza.
- Második és harmadik osztályban a tanító néninkkel sokszor és sokat rajzoltunk, festettünk, és mára már nagyon megkedveltem a rajzolást. Legjobban tájképeket szeretek készíteni, s legszívesebben temperát használok.
- Mit rajzoltál, és mi volt az adott téma? – kérdezte Timi.
- Egy őszi tájképet, naplementét, fákat, házakat, természetet. A téma: A levegő színei.
- Értél-e el helyezést? – tudakolta Viki.
- Igen, díjazott lettem az általános iskolás diákok között.
- Mi volt a jutalmad? – kérdezte Anett.
- Rajzfelszerelést kaptam, rajztömböt, temperát, zsírkrétát és egy oklevelet – mondtam, s meg is mutattam nekik.

Örömmel válaszoltam mindenkinek, és külön köszönetet mondtam a kedves tanárnőknék, mert nélküle nem sikerült volna részt vennem a versenyen.

Bokor Vivien, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Eredményes rajzoló

Vastag Evelin 6. osztályba jár, ő az egyik osztálytársam, s nem régen egy rajzversenyen vett részt, amit a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium hirdetett meg. Feltettem neki néhány kérdést ezzel kapcsolatban.

■ Mit rajzoltál?

- Egy hamburgert a lap közepére, jobb oldalra egy kólát, balra pedig sült burgonyát. Ezeket szeretem, kedvenceim közé tartoznak. A rajzom témája: az étel.

■ Mivel rajzoltál és festettél?

- Temperával és ecsettel, de a krumplinál csak nyomtam a tubusból a festéket a lapra, ezért lett olyan 3D-s hatású. Ezt a rajztanár nőm, Vince Valentina ajánlotta, mutatta.

■ Hanyadik lettél a versenyen?

- Második lettem, aminek nagyon örültem. A kapott oklevelet otthon boldogan mutogattam mindenkinek. Az iskolában is kitéttük, sőt a sulis Facebook-oldalára is felkerült, így mindenki láthatta, s sokan gratuláltak.

Evelinnék sok sikert és további eredményes rajzolást kívánok.

Mezei Viktor, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Bokor Vivien

Vastag Evelin

Találkoztam egy marslakóval

Egy nyári éjjel hatalmas robbanásra ébredtem. Kinéztem az ablakon, és eddig még nem látott tárgyat láttam a közeli foci pályán.

Gyorsan kiszaladtam, és nem hittem a szememnek, hogy egy csézszealj zuhant le az égből. Hatalmas fény vette körül az űrhajót, amelyből kilépett egy marslakó. Ott állt előttem egy háromszemű, zöld színű, hegyes fülű, három ujjú, nagy fejű lény. Kicsit félve megkérdeztem tőle:

– Te mit keresel a bolygónkon?
– Űrkutatók hívtak ide, akik tudni szeretnék, milyen az élet az űrben – mondta a marslakó.

– Nem is tudtam, hogy beszéled a nyelvünket! – mondtam meglepődve.

– A világ összes nyelvét beszélem – felelte a zöld lény.

Ekkor megkértem, hogy mutassa meg az űrhajó belsejét. A tányér belülről szűkös volt, mert tele volt gombokkal, karokkal, kivetítőkkel és más technikai kütyűvel. Izgatottan kérdeztem meg tőle:

– Elvinnél-e engem az űrbe?

– Örömmel megmutatom neked a galaxist! – válaszolt a marslakó.

Beültem a székbe és nagy sebességgel elhagytuk a Földet. Sok szép bolygót és fénylő csillagot láttam a felfedező úton. Amikor visszaértünk, én kiszálltam, az űrhajó pedig egy szempillantás alatt eltűnt.

Reggel fáradtan ébredtem és nem tudtam, hogy ez a kaland álom volt-e vagy valóság. Azóta figyelem az ablakot, hátha újra megjelenik a furcsa lény.

Pechó Szabolcs, 4. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Látogatóban a két Lottinál

Ma Lottiékhoz mentünk látogatóba.

Bementünk a házba és csodálatos volt minden. Lottiéknál mindenki nagyon kedves és jószívú. Nagyon szépen fogadtak. Jó, hogy újra együtt a család. Lotti nagyon szép házban lakik. Imádom itt lenni. Mindig jót szoktunk játszani. Ő a legjobb barátom az egész világon. Nagyon szeretem Lottit. Mindig megnevetett engem.

Ő a legjobb barátom.

Bordoški Maja, 4. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Vendégségben voltam a két Lottinál

Elutaztam Bécsbe a két Lottihoz.

Nagyon jól éreztem magam. Kedvesek voltak velem. Sokat kérdeztem, és ők is sokat kérdeztek. Mindketten viccesek voltak. Megmutatták az összes közös képüket. Bemutatták a házukat.

Máskor én várom őket.

Pósa Csanád, 4. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Gergő szobája

Színházban jártunk az osztállyal. A Gergő szobája című előadást néztük meg. Egy ősbemutatót láthattunk. A darab szerzője Oláh Tamás, a rendezője pedig Lénárd Róbert.

A történetnek két főszereplője van: Csillag és Gergő. Csillag szerepében Horváth Blankát, Gergő szerepében pedig László Rolandot láthattuk.

Ha tömören kellene megfogalmazni, akkor azt mondhatjuk, hogy ez egy zenés szomorú vígjáték. A darabban a kilencéves Gergő valósága és álomvilága keveredik. A szomorúságot Csillag halála okozza. Gergő álmában találkozik Csillaggal. Ez a darab két részből áll. Amikor az álomban van, és amikor a valóságban.

Sok zenét hallottunk az előadásban. A csipkedal felvidített mindenkit. A díszlet kifejezetten tetszett. Két grafoszkóppal vetítették a hátteret. A fények sokszínűsége nagyon látványos volt.

Szabadkai helyszíneken játszódik a történet: Prozivka, Csipkegyár.

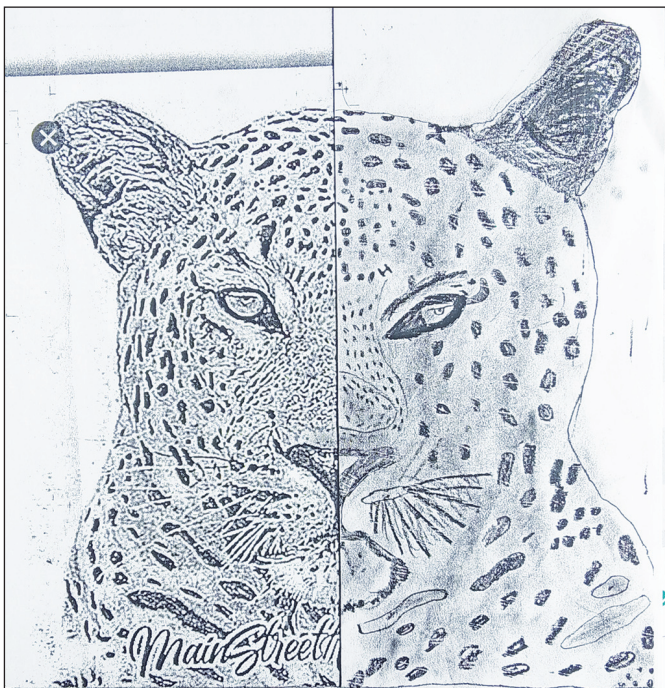
Az előadásban megismerhetjük a csipkegyáros Tikvicki bácsit, a Pálicsi-tó keletkezésének legendáját, de találkozhatunk Szárics Jánossal és Csáth Gézával is, akit akkor még Brennernek hívtak.

A legérdekesebb a csipkegyári jelenet volt. A biciklis-repülő jelenet jól ötvözte Szárics biciklis és repülő múltját.

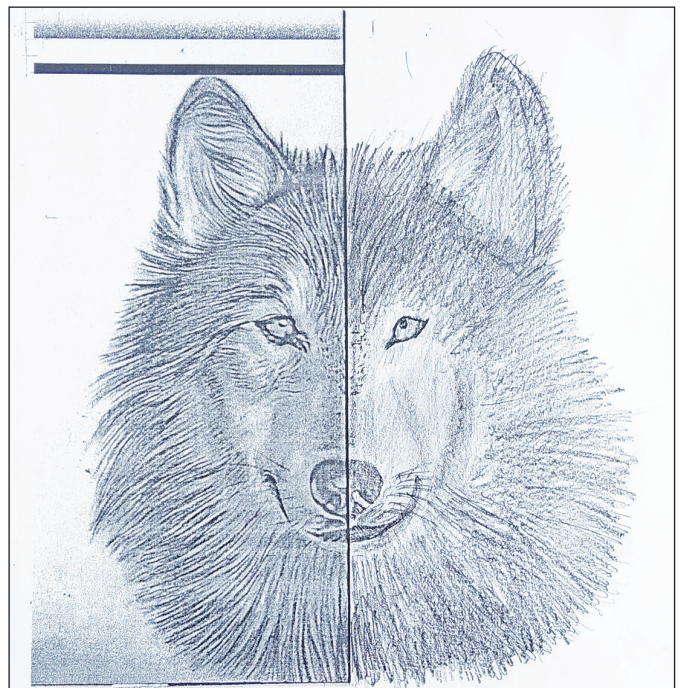
A főszereplők hitelesen adták át számomra érzelmeiket. Csaknem egy órán keresztül sírhattunk, nevehettünk és szórakozhattunk is.

Szívesen megnézném még egyszer. Felnőtteknek és gyerekeknek is ajánlom.

Kucsera Dávid, 5. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Kószó Valentin, 3. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Tóth Szonja, 3. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

A Holdon jártam

Egyszer, nem is olyan régen, elmentem játszani a barátnőmhöz. Ott volt egy ajtó, amit még senki sem nyitott ki. Mindenki azt mondta, rossz vége lesz, ha kinyitom az ajtót. De én kinyitottam.

Szédülni kezdtem és elájultam. Arra keltem fel, hogy lebegek a semmiben. Nem hittem a szememnek. Óriási bolygókat láttam magam előtt. Gyorsan odalebegttem egy bolygóhoz. Valami lényt láttam magam előtt és megszólítottam:

– Hé, hol vagyok? – kérdeztem ijedten.

– Hát a Holdon! – mondta az úrlény.

Ekkor elvezetett egy óriási gyémántpalotához.

– Ez csodálatos! – mondtam.

– Itt lakik a Holdkirály! – felelte bátran.

Kézenfogva bevezetett a királyhoz.

– Kit hoztál? Csak nem egy emberkölyköt? – kérdezte a felség.

– Igen, egy igazi emberkölyköt, de ő nem bánt! – mondta a Holdon lakó.

Ezután kivezettek a palotából. Megláttam egy gyönyörű ezüst folyót aranyhalakkal. Futni kezdtem felé, de valami csoda szép csillogás elvakított.

Valami furcsa hangot hallottam. Az ébresztőóráim hangja volt. Mégis olyan, mint ha ott jártam volna.

Benák Lúcia, 4. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

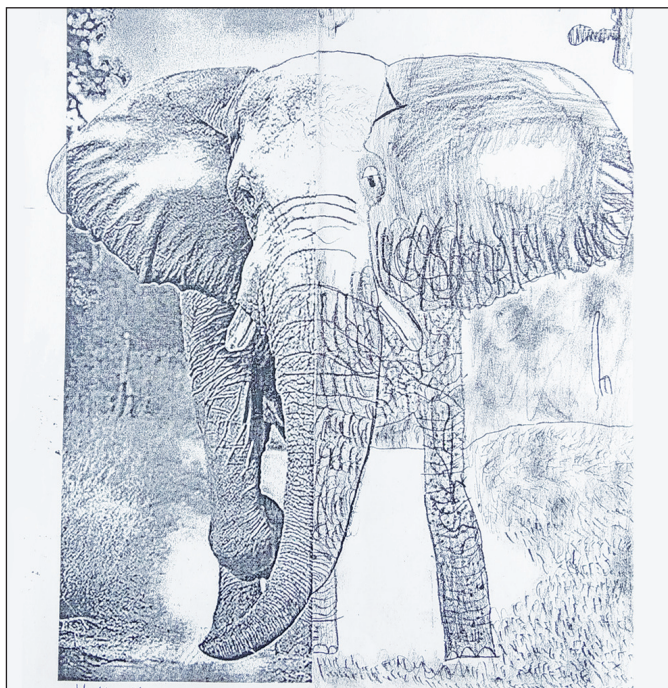
Téli örömök

Egy nap, mikor felébredtem, kinéztem az ablakon és nagyon örültem, mert láttam, hogy esik a hó.

Rögtön írtam a barátnőimnek, hogy délután jöjjenek el játszani. Gyorsan eltelt az idő és már délután lett. Egyszer csak valaki csongetett, anya felvette a telefont és rám nézett. Én már tudtam, hogy megérkeztek a barátnőim. Gyorsan felöltöztem és mentem is le a lépcsőn. Mikor leértem, nagyon örültem nekik és mentünk is mindjárt játszani. Először hóembert akartunk építeni, de a hó nem tapadt, ezért hócsatáztunk. Mikor meguntuk a hócsatát, lehoztuk a szánkómat és szánkóztunk. Utána a hóban különböző játékokat játszottunk. Később felmentünk hozzám és jókat szórakoztunk. Lassan eljött az idő, amikor haza kellett menniük. Elbúcsúztam tőlük és kikísértem őket.

Nekem ez volt a legjobb téli örömöm.

Ördög Kornélia, 5. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Matkovity Koppány, 3. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Téli örömök

A tél egy csodálatos évszak, főleg jó sok hóval.

Mivel az idén esett a hó, sok szép alkotás jött létre. Én például két nagyot és egy icipici hóembert építettem. A két nagy hóember sem sikerült egyformára. A hóembert, amit először egyedül építettem, három részből állt. Hatalmas nagy hasa kerekedett, amit széndarabokból készült gombok díszítettek. A felső teste hosszúkas volt. Nyaka biz' nem volt, de mégis édes lett. A feje is nagyra sikerült, nagy répa orral, szintén szén szemekkel és szájjal, valamint egy nagy vörös lábas lett a kalapja. Egy régi söprűt az oldalába szúrtam és egy óriási hóember lett belőle. A másikat a barátnőimmel és a picurkát pedig a kishúgommal hoztam létre. Van egy cukorfalat kiskutyám, aki idén látott először havat. Nagyon tetszett neki. Ugrált, szaladgált, hempergett, egyszerűen nagyon élvezte. De azért segített hóembert rombolni.

Az idei téli örömeimet sosem fogom elfelejteni, fontosak vagytok nekem, barátaim!

Blazsanik Blanka, 5. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Én

Barátságos vagyok általában.

Unatkozni szoktam néha.

De szerencsére itt a Toldi,

Ezt nagy örömmel tudom olvasni.

Magas vagyok,

Almát szedni bírok.

Cicákat kergetek a fákra.

Nikoletta a becses nevem,

Igen, szeretem ezt a nevet!

Kócos hajjal kelek reggelente.

Otthon tartózkodom a legtöbbet.

Lefekvés előtt belenézek a tükörbe.

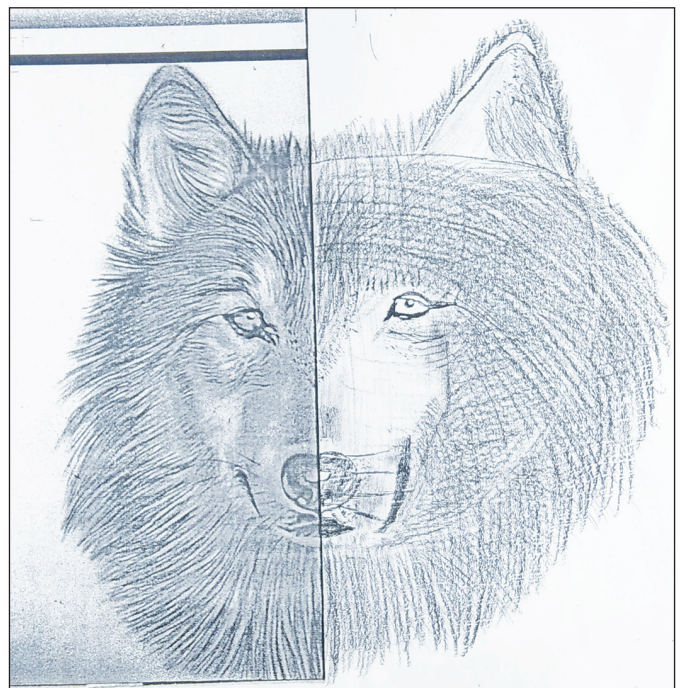
Este az Exatlont nézem.

Tizenegykor megyek aludni.

Tíz órakor kelek reggel.

Aludnék én egész nap, ha nem lenne iskola.

Budemac Nikoletta, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Pásztor Kincső, 3. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Űrállomás a jövőből

2030-ig elkészülhet a mesterséges gravitációval ellátott űrszálloda, ami akár háromszáz vendéget is fogadhat egyszerre.

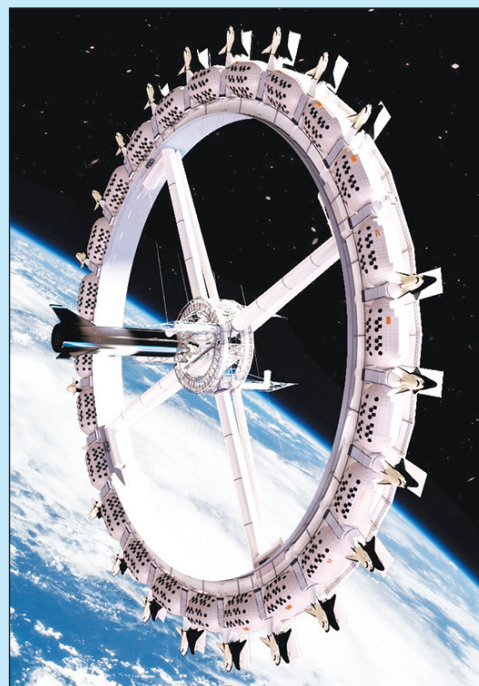
Ha csak a bejelentett tervekre hagyatkozunk, a 2020-as évek az űrturizmus aranykora lesz, amelynek végén a turisták már nemcsak űrrepülőgépekben utazva élhetik át a súlytalanság élményét, de akár a Föld körül keringő, kifejezetten turistáknak épített űrállomásokon is eltölthetnek néhány hetet. A Voyager űrállomás kétségkívül az eddigi legambiciózusabb az eddigi tervek közül, amelynek a terveit látva úgy érezhetjük, mintha néhány évtizedet előreugrottunk volna az időben.

A Voyager Station egy Föld körüli pályán keringő űrhotel lenne, amelynek egyik nagy újítása, hogy lassú forgással a Hold gravitációjához hasonló mesterséges gravitációt hoznának létre rajta. A tervek szerint az űrállomáson a száz fős legénység mellett egyszerre háromszáz vendég tartózkod-

hatna, akik űrbeli körülményekhez képest meglehetősen nagy luxusban tengethették a Föld körüli napjaikat. A Voyageren többek között étterem és tornaterem várna a vendégeket, akik akár űrsétákra is részt vehetnének, a gravitációnak köszönhetően pedig hagyományos vécé és fürdőszoba is a rendelkezésükre állna. A 200 méter átmérőjű gravitációs gyűrűn 24 kisebb, 40x20 méteres modult helyeznek el, és az egész űrállomást robotokkal építik majd meg.

Gravitáció az űrben

Nemcsak a robotból, de magából a gravitációs gyűrűből is készíteni fognak egy prototípust. Ez a gyűrű hatvanméteres átmérőjű lesz, és az elkészítése nagyjából 2-3 évet fog igénybe venni. Percenként 2,2 fordulatot tesz meg, amivel nagyjából olyan gravitációt idéz elő, ami a Holdon is tapasztalható, de valamivel gyorsabb forgással akár a marsi gravitáció is előidézhető lenne. (Rakéta)

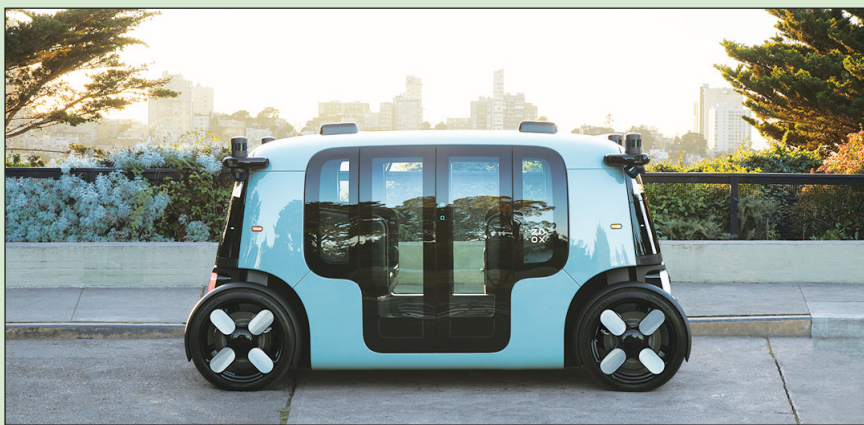
A jövő az utasoké, nem a sofőröké

270 fokban látó szenzorok az autó mind a négy sarkán. 120 km/h végsebesség. Tizenhat órás üzemidő. Nulla kormánykerék. Bemutatták az Amazonhoz tartozó Zoox első modelljét.

Egy Zoox nevű cég hat éve készül arra, hogy megépítse robottaxiját. Az autó nem sokban hasonlít azokra a kocsikra, amiket ma az utakon látunk. Négyen ülnek benne, egymással szemben; az utasok a csillagos eget idéző tetőben gyönyörködhetnek útközben, ha már a forgalomra nem kell figyelniük.

A már létező önvezető autók közül ismert LIDAR szenzorok és kamerák segítségével a Zoox minden irányba jól lát – ezt a tervezők azzal kombinálták, hogy a kocsi előre és hátra is ugyanúgy tud közlekedni, illetve mind a négy kereke kormányozható; így elméletileg a legszerencsétlenebb városi forgalom sem foghat ki rajta. A 120 km/h-s, vagyis 75 mérföldes végsebesség pedig arra utal, hogy a készítőik az amerikai autópályákon is szívesen látnák a Zooxot.

Azt nem tudni, hogy az autók biztonságáért felelős szövetségi hatóság adott-e már engedélyt arra, hogy a Zooxot kiengedjék a közutakra. Eddig ilyen a kormánykerékkel nem rendelkező járművek közül csak a Nuro kapott, az ő R2-jük viszont csak árut szállít, embereket nem. Mindez még a jövő titka. (Rakéta)

Mit kell tudni a bálnákról?

A bálnák a cetfélék rendjébe tartoznak, azon emlősök osztályába, melyek teljes mértékben alkalmazkodtak a vízi élethez. Úgy gondolják, hogy akárcsak a delfinfélék, a bálnák is szárazföldi állatok leszármazottjai, amelyek több millió év szárazföldön töltött élet után, körülbelül 50 millió éve alkalmazkodtak a vízi körülményekhez.

1. A cetfélék rendjének, ahova a bálna is tartozik két alrendje van, amelybe a fogascetek és a sziláscetek sorolhatóak. A fogascetek képviselői az ámbráscet, a gyilkos bálnának is nevezett kardszárnyú delfin és a fehér delfin, más néven beluga bálna. A mély vizekben élő bőséges hal állomány a legfőbb táplálékuk. A sziláscetek közé tartozik a kék bálna és a hosszúsárnyú bálna (púpos bálna). A szűrve-táplálkozók képviselői, sziláikkal szűrik ki a táplálékot, amely krillekből (apró tengeri rák) és planktonokból (kis méretű mozgásra képes szervezetek) áll. A sziláscetek szájában egy fésűszerű képződmény a szila található, ezeknek a szarulemezeknek a segítségével szűrik ki a táplálékot a tengervízből.

2. Mivel a bálna tüdővel lélegzik, gyakran fel kell jönnie a víz felszínére levegőt venni. Ezért alváskor agyának csak egyik fele pihen, a másik éber, majd megcserélődik a két agyfélteke tevékenysége. Így a szervezet pihenése- és az alvásközbeni légzés is biztosítva van.

3. Akárcsak az emlősök, a bálnák is melegvérűek és testhőmérsékletük állandó, mint az embernek. A hideg vízben ezt a hőmérsékletet a bőrük alatt található vastag zsírréteg, a bálnaszőr szabályozza, amely kitűnő hőszigetelő.

4. A bálnák és a cetfélék farkuk függőleges le és fel mozgásával úsznak a vízben, ellentétben a halakkal, amelyek uszonyukat egyik oldalról a másikra mozgatva haladnak előre.

5. A kék bálna nemcsak a legnagyobb testű a bálnák között, hanem leghatalmasabb faj, amely valaha a Földön élt. Egy kifejlett példány elérheti a 30 métert és közel 200 tonnát is nyomhat.

6. Az ámbráscet 3000 méter mélységre is le tud merülni a vízben, mert élettanilag alkalmazkodott a rendkívül hideg víz- és a nagy víznyomás körülményeihez. Ilyenkor lelassul az agy- és a többi szervek működése, a szív percenként csak 10-et dobban így a szervezetnek kevesebb oxigénre van szüksége, az állat bordái pedig nyomásállóak.

7. Azt, hogy az ámbráscet erre a mélységre tud lemerülni bizonyítja, hogy gyomrában olyan cápát találtak, amely a tengerfenéken él. Az ámbráscet gyakran 10 000 méter mélyen is üldöznék kedvenc zsákmányát, a tintahalat, de vissza kell térnie a víz felszínére levegőt venni.

8. A bálna nem iszik tengervizet, hanem anyagcsere révén táplálékának zsiradékából vonja ki a vizet.

9. A bálnák a homlokukban levő visszhangradar-rendszer segítségével alacsony frekvenciájú hangokat bocsátanak ki, amelyek képesek nagy távolságot megtenni a víz alatt. A sziláscetek által kibocsátott mély hang a legzajosabb természetes állati hang.

10. Mivel a bálnák elsődlegesen a hallás útján kommunikálnak a szemük mérete igen kicsiny a testükhöz viszonyítva. (háziállat.hu)

Ámbráscet

Kék bálna

Virító Pál

(Székely népmese)

II. rész

A róka megígérte a királynak, hogy nemsokára udvarába fogja kísérni Virító Pál őnagyságát. Avval visszament a molnárhoz, s elbeszélte neki, hogy hova vitte ő a gomolyákat, s hogy a Zöld király mennyire óhajtja őt látni. Sürgetni kezdte hát a molnárt.

– No, csak készülj, s menjünk, mert várnak erősen.

– Én menjek, én? Én tudom, hogy sohasem, ilyen rongyosan, egy király eleibe, hogy szégyenkezzem s pironkodjak. Nem megyek bíz én, ha a gomolyák mind odavesznek is. Eredj el te, ha neked úgy tetszik, de én tudom, sohasem.

– Ne félj te semmit – azt mondja a róka –, csak fogadd meg, amit mondok, s én mindent eligazítok a legjobb módon.

Megbátorodik a molnár, s elindulnak ketten. Mikor egy nagy erdőn mennek keresztül, s leülnek egy keveset pihenni, azt mondja a róka a molnárnak:

– Van acél s kova nálad? Tudsz vele tüzet csinálni? Ki tudsz ütni?

– Én ki – azt mondja a molnár. Ki is ütött, s jó tüzet csináltak.

Mikor a legjobban lobogott a tűz, a róka levetkeztette a molnárt anyaszült meztelenre, s a rongyos ruháját bedobta a tűzbe, s az mindenestül fogva hamuvá égette. Volt a közelben egy nagyon nagy bükkfa, abba beállította a molnárt mezítelen, s meghagyta neki, hogy onnan ki ne mozduljon, amíg ő vissza nem jön, s fel nem öltözteti a legszebb ruhába. Avval elfutott, egyenesen a Zöld királyhoz. Mikor a király meglátta, hogy megint egyedül jön, azt kérdezte tőle:

– Hát ugyan most sem jött el Virító Pál őnagysága?

– Jaj, elindultunk volt mi őnagyságával – azt mondja a róka –, de amint jöttünk a nagy erdőben, hat lóval, hintóval, tizenkét tolvaj csak kirohant a sűrűből, mind fegyveresen, a hatlovas hintót elrabolták, s el is hajtották. Virító Pál őnagyságának minden pénzét elvették, lehúzták róla a drága köntösét is, anyaszült mezítelen hagyták. Szégyenletében beállott egy bükkfa odvába, s ott várakozik, amíg én valami köntöst viszek valahonnan, hogy felöltöztessem.

Erősen sajnálta a király, szánakozott Virító Pál őnagyságán, de nem késett, hanem egyszeribe befogatott hat lovat a maga hintójába, beleültetett két inast, s elküldte

a legdrágább királyi ruháját, hogy abba öltöztessék fel Virító Pált, s úgy hozzák el a hintón az ő udvarába.

Elindultak hát a hintóval, s mikor az odvas fától egy puskalövésre voltak, azt mondja a róka az inasoknak:

– Ti csak álljatok meg egy kevés ideig itt, míg én felöltöztetem őnagyságát, mert a szemérem nem engedi, hogy így szem előtt öltözködjék.

Veszi a róka a drága köntöst, viszi az odvas fához, kihívja Virító Pált az odúból. Ott közel volt egy tó, abba beleállítja, s mind felmos rá egy rúd szappant, hogy egészen megfehérrül, s akkor felöltöztette a Zöld király ruhájába, s azután elvezette a hintóhoz. Hogy az inasok meglátták, kétfelől karonfogták, felültették a hintóba, s bevitték a király udvarába. A király kijött Virító Pál elé a palotából, meghajtotta magát, s köszöntötték egymást annak rendje s módja szerint, s a két inas bevezette a várva várt vendéget a király fényes palotájába.

Virító Pál ott mulatott a királyi udvarba néhány hétig, s mivel ügyibe való legény volt, s jól is forgolódott, a király leánya igen megszerette. Addig s addig, hogy utoljára

megesküdtek együtt a király s a királyné beleegyezésével.

Mikor egy hónap telt volt el a lakodalmi nagy vendégség után, s Virító Pál a feleségével karonfogva kint sétált egyszer a kertben, azt mondotta neki az új asszony:

– Édesem, szeretném, ha elmennénk, hogy lássam meg én is a te udvarodat s jószágodat. Úgy hiszem, neked még pompásabb kastélyod van, mint ez a mienk.

– Ó, kincsem – azt mondja rá Virító Pál –, ha mi egyszer oda elmegyünk, onnan többet ide vissza egyszer sem jöhetünk.

– Nem bánom én, ha nem jöhetünk is, mert én veled akárhol ellakom ezen a világon.

Ezen úgy megijedt Virító Pál, hogy szinte kétségbeesett, mert neki bizony egy talpalatnyi jószága sem volt, sehol az isten földjén. Elgondolta, hogy mekkora szegényt fog ő vallani, ha kimegy ebből a kastélyból. Mit volt mit tenni, csak rá kellett szánja magát, s elment, hogy elmondja bűját-baját a rókának. De a róka biztatta, hogy semmit se gyötrődjék, csak induljon el bátran, majd csak jól fog kisülni a dolog.

(Folytatjuk)

Írások József Attiláról és József Attilától

Kappanyos András: *A magyar irodalom képes atlasza*

A versek hangja rendkívül közvetlen és személyes, a mögöttük álló személyiség indítékai, indulatai nagyon plasztikusan [szemléletesen, szinte kézzel foghatóan] érzékelhetők – nem kis részben éppen ebben áll e versek nagy hatása: azt az érzést keltik, mintha beszélőjük az ismerősünk volna, közvetlenül hozzánk beszélne. Teljesen természetes tehát a késztetés, hogy megkeressük az egyes megnyilvánulások mögött rejlő életrajzi tényeket, hogy pontosabban értsük ezt a lenyűgöző „ismerőst”. Másfelől az élettörténet valóban érdekes, bővelkedik drámai fordulatokban, végkimenetele is valamiféle drámai szükségszerűségnek látszik, ráadásul az egész nagyon jól dokumentált.

József Attila: *Curriculum vitae*

1905-ben születtem, Budapesten, görög-keleti vallású vagyok. Apám – néhai József Áron – három esztendőskoromban kivándorolt, engem pedig az Országos Gyermekvédő Liga Öcsödre adott nevelőszülőkhöz. Itt éltem hét éves koromig, már ekkor dolgoztam, mint általában a falusi szegénygyerekek – disznópásztorkodtam. Hét esztendőskoromban anyám – néhai Pöcze Borbála – visszahozott Budapestre s beiratott az elemi iskola II. osztályába. Anyám mosással és takarítással tartott el bennünket, engem és két nővéremet. Házaknál dolgozott, odajárt reggeltől estig s én szülői felügyelet nélkül iskolát kerültem, csibéskedtem. A harmadikos olvasókönyvben azonban érdekes történeteket találtam Attila királyról és rávettem magam az olvasásra. Nem csupán azért érdekelték a hun királyról szóló mesék, mert az én nevem is Attila, hanem azért is, mert Öcsödön nevelőszüleim Pistának hívtak. A szomszédokkal való tanácskozás után

a fülem hallatára megállapították, hogy Attila név nincsen. Ez nagyon megdöbbenett, úgy éreztem, hogy a létezésemet vonták kétségbe. Az Attila királyról szóló mesék fölfedezése azt hiszem döntően hatott ettől kezdve minden törekvésemre, végső soron talán ez az élményem vezetett el az irodalomhoz, ez az élmény tett gondolkodóvá, olyan emberré, aki meghallgatja mások véleményét, de magában fölülvizsgálja; azzá, aki hallgat a Pista névre, míg be nem igazolódik az, amit ő maga gondol, hogy Attilának hívják.

(...)

Elhatároztam, hogy végképpen író leszek és szert szoros kapcsolatban áll az irodalommal. Magyar–francia–filozófiai szakra iratkoztam a szegedi egyetem bölcsészeti karán. Fölvettem heti 52 órát és 20 órából kollokváltam kitűnően. Napokat ettem, verseim honoráriumából fizettem lakásomat. Nagyon büszkévé tett, hogy Dézsi Lajos professzorom önálló kutatásra érdemesnek nyilvánított. De minden kedvem elszegte az, hogy Horger Antal professzor, kinél magyar nyelvészetből kellett volna vizsgáznom, magához hívatott s két tanú előtt – ma is tudom a nevüket, ők már tanárok – kijelentette, hogy belőlem, míg ő megvan, soha nem lesz középiskolai tanár, mert „olyan emberre – úgymond – ki ilyen verseket ír” s ezzel elém tárta a Szeged c. lap egyik példányát, „nem bízhatjuk a jövő generáció nevelését”.

Kozmutza Flóra pszichológus visszaemlékezése

Életéről jóformán alig tudtam valamit, de arra gondoltam, egész élete készíthetett elő benne – nyilván már apja eltűnése, főleg anyja halála óta – egy anyapótló, megbízható, végtelen szeretet utáni sóvárgást. Menedéket kerestem.

Az elképzelt minta lehetett meg benne, annyi csalódás, keserűség, »árvaság« után még fokozottabban, s erre a kész helyre tett be most, azonnal engem.

Részlet Szántó Juditnak, József Attila szerelmének naplójából

Meghaltál Attila. Szárszón pihensz-pihensz és nem fáj semmi már Neked. Egyedül vagyok. Nem megyek haza a Korong utcába, ahol együtt éltem Vele. Két hónapja halott vagy (...). A fejem és a szívem üres. Sosem írtam magamról. Most is megálltam a képed előtt és kértelek: vigyázz rám! Óvj attól, hogy indulatból – vagy a valóságot szépitve máshogyan írjak Rólad, magamról, emberekről, mint ahogy az megtörtént.

József Attila

Magyartanárok és irodalom, avagy tudjuk-e, mit akart mondani a költő?

(A magyar költészet napjának apropóján)

Egykor, amikor a szüleitek iskolába jártak, még teljesen megszokott kérdés volt magyarórán az, hogy „Mit akart mondani a költő?”. Ma már ilyeneket nem igazán kérdezzük, ugyanis az irodalomtudomány mai állása szerint nem mérvadó a szerző szándéka. A szöveg önmagában áll, önmagáért felel. Egyesek azt is kijelentették, hogy a szerző halott (vannak holt szerzők is persze, de itt átvitt értelemben használjuk a kifejezést), tehát véleménye nem számít. A hangsúly manapság az olvasón, a befogadón, az értelmezőn van, számára/számunkra mit mond a szöveg. Nyilvánvalóan az értelmezéseknek is vannak korlátai, hiszen a szövegből kell kiindulnunk, de mindehhez nem feltétlenül szükséges ismerni a szerző életrajzát.

Aztán rendszeresen belebotlunk olyan versekbe, prózai szövegekbe, ahol igenis van jelentősége a művész életútjának. József Attila, akinek születésnapján, tehát április 11-én ünnepeljük a magyar költészet napját, is ilyen költő. Műveinek egy része ugyanis természetesen megközelíthető az életrajz felől.

Az, hogy ebből hozzád mi jut el a magyarórára, az függ a tankönyvtől és a magyartanárodtól is. A magyartanár tudását pedig az egyetemen tanulva, tanulmányokat olvasva szerezte, és nem utolsósorban az életmű darabjainak többszöri és alapos elolvasása során. A versek értelmezése ugyanis sohasem ér véget, mindig felmerülnek új szempontok, mindig felbukkannak új kutatási eredmények.

Herédi Károly

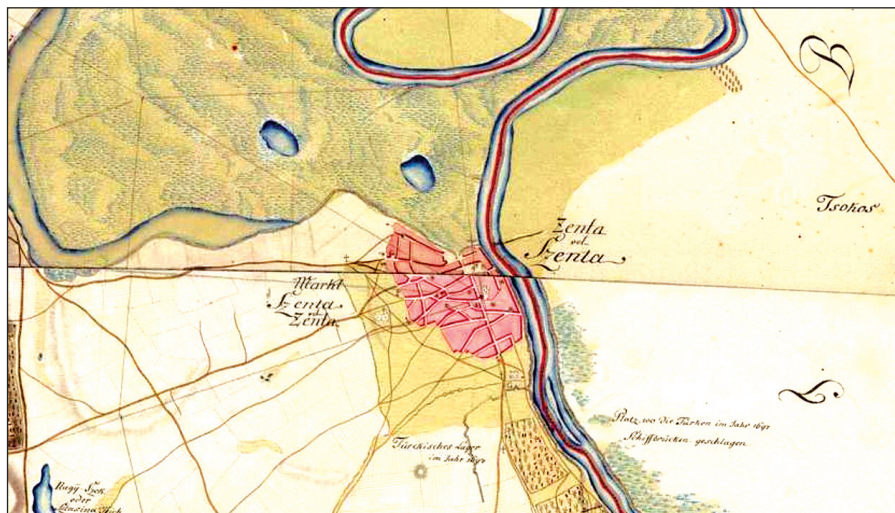
Szeged és Zenta csetepatéja

A háború rossz dolog. Egyrészt azért, mert értelmetlen eseményre dob ki egy ország vezetése rengeteg pénzt, másrészt pedig azért, mert legjobban az átlag ember az, aki elszenvedi a háború borzalmaival. A történelemben nem sok olyan eset van, amikor egy országon belül két város háborúzik – ezt dolgozta fel Tari László zentai történelemkutató. A háború két Tisza menti város között zajlott: a ma vajdasági Zenta város és a magyarországi Szeged között, Mátyás király uralkodása idején, méghozzá királyi jóváhagyással zajlott a csetepaté.

Ki volt Mátyás király (1458–1490)?

Mátyás királyt igazságosként ismerhetjük meg a mesékből. Ez csak részben igaz. Keménykezű uralkodó volt, aki sok adót vetett ki az átlagemberre. Cserébe sokat háborúzott és Közép-Európa egyik legerősebb államává tette a Magyar Királyságot. Amiótt igazságosként emlékezhet rá a nép, az az miatt van, mert egy szétszórt országot vett át uralkodása elején, majd a szilárdá varázsolt országa 1490-ben bekövetkezett halála után, fokozatosan esett szét, és a török hódításokkal darabjaira hullott szét Mátyás öröksége.

Szeged és Zenta között a háború a pénzen kezdődött. Szerémség a borairól volt híres és a szegedieknek is rengeteg szőlőföldje volt a szerémségi vidékeken, amit a Dunán és a Tiszán hajózva juttattak el lakhelyükhöz. A borokat vámmentesen juttathatták haza, vagy egy minimális vámot szabtak ki rá éppen Zenta környékén.

Mi a vám?

Vámost olyan árukra szabnak ki, amelyeket egy országban el szeretnének adni, vagy az országban is található, és ezzel akarják megakadályozni azt, hogy olcsóbban vegyék meg külföldön. Például, ha külföldről rendelünk telefont, akkor a szerbiai határon vámot, plusz pénzt fognak rátenni. Ehhez hasonló volt a belső vám is, mely plusz pénz volt az államkincstár számára.

1474 őszén azonban a szokásosnál sokkal nagyobb vámot akart kiszabni a budai káptalan Zentán. A szegediek túlzásnak érezték azt a plusz terhet, amit ki akartak velük fizettetni ezért megtagadták a fizetést, ez miatt a vámszedők a hajókat lefoglalták. A szegediek ekkor Mátyás királyhoz fordultak tanácsért. Mátyás megvizsgálta az ese-

tet és megkérte a zentaiakat és szegedieket, hogy egyezzenek ki. A káptalan nem volt hajlandó ki egyezni, erre a király megengedte a szegedieknek, hogy fegyverrel szerezzenek maguknak igazságot, ez azt jelentette, hogy foglalják el Zentát és szerezék vissza hajóikat. A szegediek el is foglalták Zentát és hónapokig megszállás alatt tartották a kisvárost. A budai káptalan így már nem tudott tovább makacskodni és kiegyezést ajánlott a szegedieknek. 1475-ben Báthori István országbíró adta ki a megbékélő dokumentumot. Ez a dokumentum írásban is rögzítette a szegediek jogait, és számokkal szabta meg azt, hogy a szegedi hajókra maximum mennyi plusz terhet lehet rárakni.

Ezek után a zentaiak arra törekedtek, hogy a saját városuk is olyan kiváltságokkal rendelkezzen, mint Szeged városa. Ennek a mini háborúnak köszönhető tehát, hogy Zenta még jobban elkezdett fejlődni és ennek köszönhető az is, hogy 1506-ban megkapta a szabad királyi város rangot, ami sok szabadsággal ruházta fel, a ma is létező vajdasági magyar települést.

Németh Klaudió

A regényíró lóvátette a hadvezéreket

**Ian Fleming a James Bond-regények írójaként vált ismertté,
de nevéhez fűződik a második világháború egyik legnagyobb becsapása is**

Hivatalos papírokat lobogtató marcona alakok jelentek meg egy angliai kórházban, és közölték a főorvossal, hogy elvisznek egy halottat. Walesi származású hontalanról volt szó, aki patkánymérget vett be. Háború volt, halottból mindenütt bőven akadt, miért kellett nekik éppen ez? Azért, mert nem ismerte fel senki, nem kereste senki, nem hiányzott senkinek, senki sem akarta kellő tisztelettel eltemetni, nem hagyott maga után őr, tehát nem szólnak majd a érte a harangok. Jó, de kinek és miért kell egy ilyen halott? A titkosszolgálatnak.

A második világháború már túl volt a fordulópontján, a németek, az olaszok meg a japánok minden hadszíntéren kapták a nagy pofonokat. Elérkezett az ideje, hogy a szövetségesek partaszálljanak Európában. Ezáltal arra kényszerítették volna Hitler, hogy két fronton harcoljon, holott annak már-már az egy is sok volt.

Hosszú tervezgetések meg előkészületek után a szövetségesek úgy döntöttek, Szicília szigetén szállnak partra. Csakhogy a patraszállítás mindig kockázatos művelet volt, hiszen a partaszállók kezdetben hátrányos helyzetben vannak a létszámféltényben levő, erőrendszer mögül harcoló védőkkel szemben. Ez az állapot mindaddig tart, amíg a támadók nem raknak ki a partra annyi embert meg felszerelést, amellyel már szembeszállhatnak a védőkkel. Ha viszont a védők résen vannak, könnyen megtörténhet, hogy a partraszállókat úgymond belelövik a tengerbe. A szövetségesek ennek kiküszöbölése érdekében egy cselhez folyamodtak. El akarták hitetni a németekkel, hogy Görögországban – tehát Sziciliától távoli helyen – készülnek partaszállni.

Hogy lehet ezt elhittetni az ellenséggel? Közölni vele, hogy jövünk, ide meg ide, ekkor meg ekkor? Vagy levelet írni Hitlernek... „Ide figyelj, te gyöker! Mi jövünk Görögországba, és úgy fenéken billentünk benneteket, hogy Berlinig meg se álltok; aztán, míg szaladtok, addig mi az Égei-tenger partján szirtait tancolunk a csinos görög macákkal...” Ez aligha működött volna. Valami hihető és megfelelően becsomagolt kellett. A célnak az alkalomhoz illően beöltöztetett, megfelelő papírokkal ellátott halott felelt meg leginkább.

Az angoloknak már volt egy körvonalazott tervük, amely Ian Flemingtől, a James Bond alakját kiötlő írótól származott. Csakhogy Fleming akkor még a brit titkosszolgálatban volt igen jelentős játékos, és mindig támadtak eredeti ötletei. Kezdetét vette a Fasirt hadművelet.

Levelet írtak az egyik hadseregpárancsnoknak, amelyben tájékoztatták a németek Görögországban állomásoztatott erőiről, ezért a küszöbönálló támadás érdekében meg kell erősítenie

Ian Fleming regényíró egy holttesttel szövetséges katonák ezreinek életét mentette meg

csapatait. A levelet egy lezárt aktatáskába helyezték, a holttestet beöltöztették egyenruhába, a táskát a derekára láncolták. A kabát zsebébe egy William Martin nevű őrnagyra szóló dokumentumok kerültek. Fényképes katonai igazolvány, egy fénykép az állítólagos menyasszonyról, egy szerelmeslevél, a már megvásárolt jeggyűrű számlája, cigaretta, egy valódi előadásra szóló londoni színházjegy... Az angol mindig is értett a cselszövéshez, és eredeti ötletért nem kellett

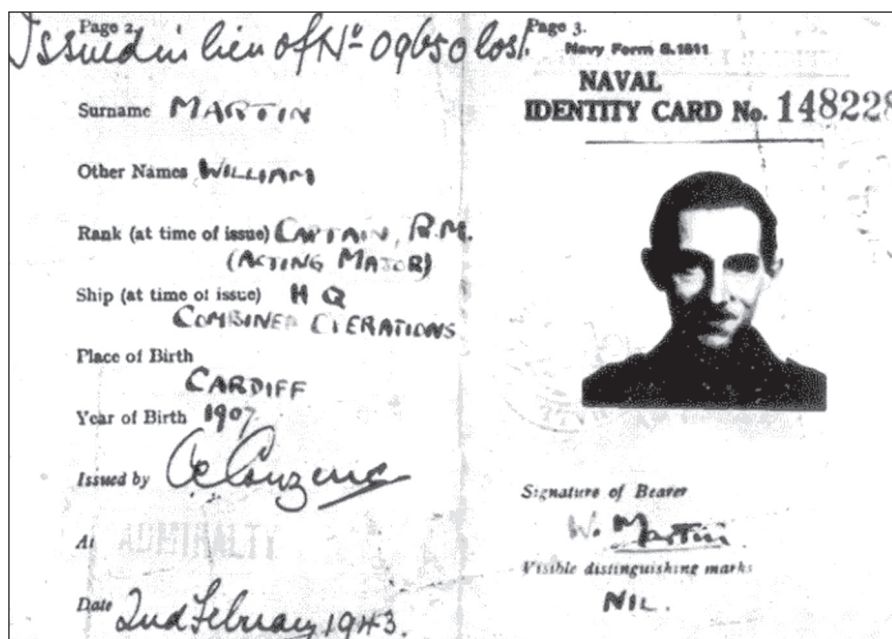
a szomszédba mennie. Ezután a holttestet tengeralattjárón elvitték a spanyol partok közelébe, kirakták a vízbe, és az áramlatokra bízta, hogy sodorják a partra. Megtörtént. A spanyolok ugyan semlegesek voltak a háborúban, de a németekkel bratyztak, ezért rengeteg német kém működött ott. Hamar tudomásukra jutott az eset. Minden úgy festett, mintha egy titkos küldetés során repülőszerecsétlenséget szenvedett magas beosztású angol tisztról lenne szó. A németek lecsaptak a táskák tartalmára, majd látva a levelet, tátva maradt a szájuk. Micsoda felfedezés! Azonnal jelentették az esetet, a levél pedig hamarosan Hitlerhez került. Az angolok ekkor már meg tudták fejteni a titkos német üzeneteket, és tudták, hogy a levelet kézbesítették a „köcsögnek”.

Ezzel párhuzamosan folyt a németek megtevesztése. A Görögországhoz közeli területeken csapatösszevonásokat hajtottak végre, felszerelést halmoztak, görög tolmácsokat toboroztak, és csökkentették a rádióüzenetek számát. Mindez egy készülő támadás biztos jele. A német hírszerzés bekapta a csalit. Hitler is. Elrendelte kilencvenezer katona áthelyezését Görögországba. Olyan helyekről, ahol a szövetségesek támadni készültek, olyan helyekre, amelyeken nem szándékoztak támadni.

Amikor a szövetségesek megkezdtek a partaszállást Szicilián, gyenge védelemmel találták magukat szembe. Ez volt a cél.

Időközben Glyndwr Michael, a nincstelen walesi hajléktalan a spanyolok magas rangú katonáknak kijáró tiszteletadással temették el.

Buzás Mihály

William Martin őrnagy hivatalos papírjai, melyekhez egy hadnagy „adta az arcát”

Zenei kalandozás a múltba

Ezúttal időgépbe ülünk és visszautazunk a múltba. Nem megyünk túl messzire, csupán néhány évtizedes kalandozást teszünk. Közben kiragadunk egy-egy zenei momentumot és annak is utánajárunk, mi történt azóta.

TÍZ ÉVET VÁRTAK A RAJONGÓK

Evanescence

Az Evanescence nemrég adta ki ötödik lemezét *The Bitter Truth* címmel, és erre tíz évet vártak a rajongók. Az amerikai rockegyüttes 1995-ben alakult meg, az első lemezük *Fallen* címmel 2003-ban jelent meg, az ezen található *Bring Me To Life* című zeneszám pedig azonnal berobbant a köz tudatba. A sokak kedvencévé vált dalban az énekesnő, Amy Lee mellett, Paul McCoy, a 12 Stones frontembere működött közre. Az Evanescence második lemezét, a *The Open Doort* 2006-ban adták ki, a harmadikat pedig 2011-ben. Az együttes addigra túl volt egy kisebb szüneten és egy nagyobb átalakuláson, így a rajongók azzal voltak, hogy ezek után simán működnek tovább, de nem így történt. Még nagyobb szünet jött, amikor is a tagok más zenei projektumokra összpontosítottak. Így telt el tíz év a *The Bitter Truth*-ig, habár közben 2017-ben kiadtak egy lemezt *Synthesis* címmel, de az két új dal kivételére régiék átdolgozását tartalmazza. A *The Bitter Truth* kapcsán Amy Lee azt mondta, hogy nem akarták feladni és őt mindig is azok az emberek inspirálták, akik túlélték nehézségeket és túljutottak akadályokon. Az énekesnő azt reméli, hogy mások is erőt merítenek a dalokból és reményt adnak nekik.

HÚSZ ÉVE ROBBANT BE A VIRTUÁLIS ZENEKAR

Húsz évvel ezelőtt az első lemezükkel berobbant a köz tudatba a Gorillaz, amely azóta is a világ talán legsikeresebb virtuális zenekara. A bemutatkozó daluk, a Clint Eastwood, a hozzá tartozó videoklippel együtt jócskán felkeltette a figyelmet, mert újszerűen hatott akkortájt a digitális éra küszöbén, mind zeneileg, mind vizuálisan is. Kezdetben senki sem tudta igazán, hogy milyen dalról, milyen zenekarról van szó és kihez köthető, hiszen rajzfigurákat láthattunk. Amikor kiderült, hogy Damon Albarn, a Blur frontembere és Jamie Hewlett képregényrajzoló projektumáról van szó, csak még nagyobb lett a csodálkozás. A Gorillazzal Damon Albarn bátran elkezdte keverni a zenei műfajokat és számos előadóval működött együtt. A virtuális zenekar manapság is népszerű, mindeddig hét lemez jelent meg a nevükkel, a legutóbbi epizódokra bontva tavaly, *Song Machine, Season One: Strange Timez* címmel. Ezen is számos közreműködő sztárvendéget hallhatunk, például Robert Smith-et, a The Cure frontemberét, Becket és Elton Joht.

Gorillaz

HARMINC ÉVE EGY ÚJ MŰFAJT HOZTAK

Nirvana

Harminc éve robbant be a köz tudatba a Nirvana *Smells Like Teen Spirit* című dala, amely nem csupán az együttes számára hozta meg az átütő sikert, hanem a grunge műfajt is népszerűvé tette, mondhatni kitaposta az ösvényt leendő zenekaroknak. Persze nem ezzel keletkezett a grunge és nem is csak a Nirvanához köthető, a nagyközt említik a Pearl Jamet, az Alice in Chainst, a Soundgarden és a Stone Temple Pilotot is. A *Smells Like Teen Spirit* még csak nem is a Nirvana első lemezén található, hanem a másodikikon, a *Nevermind*on. A Nirvana debütáló albuma *Bleach* címmel 1989-ben jelent meg. Kurt Cobain 1994-es halála után a grunge még egy ideig tartotta magát, azután szép lassan visszahúzódott. Persze később is megjelentek és mostanában is megjelennek ún. post-grunge együttesek, amelyek igyekeznek frissességet hozni műfajba. Kurt Cobain halálával a Nirvana megszűnt, de a dalaikkal az ún. rock örökzöldjei közé került és manapság is borsos áron kelnek el a zenekarhoz köthető tárgyak. Az együttes sokadig dobosa, Dave Grohl, ugyebár megalapította a nagy sikerű Foo Fighters, de még néha fellép a Nirvana gitárosával Krist Novoselicel is.

Összeállította: L. M.

VISSZATÉRNEK A FENEGEREKEK

A Halálós iramban filmekhez köthető Hobbs & Shaw akciókomédiát 2019-ben mutatták be, és nagy sikert ért el, a rajongók nagyon bírták a Dwayne Johnson és Jason Statham által megformált figurákat. Jó hír, hogy készül második rész is. A film producere szerint a Halálós iramban: Hobbs és Shaw sikere bebizonyította, hogy az embereket érdekli ez a két figura, ezért már nagyban dolgoznak a folytatáson. A producer arról is beszélt, hogy habár hamarosan véget ér a Halálós iramban, a fő széria, mégis számíthatunk kiágazásokra. Amíg a rajongók kíváncsiak ezekre a filmekre, nagyjából a végtelenségig tudják bővíteni különböző karakterekkel és mellékszálakkal a történetet. Nagyon úgy néz ki, hogy a Halálós iramban rajongóinak nincs miért aggódniuk.

KÜLÖNÖS KÉPESSÉGŰ NŐK

Hamarosan új sorozat indul a HBO csatornán The Nevers címmel. A széria hat epizóddal debütál. A tartalma szerint Viktória királynő uralkodásának utolsó éveiben Londonban egyre-másra bukkannak fel az ún. érintettek: főleg nők, akik hirtelen addig nem látott furcsa képességekről számolnak be. Ezek között vannak bájosak, de nyugtalanítóak is. Egyik ilyen nő Amalia True (Laura Donnelly), a titokzatos, gyors öklű özvegy, társnője pedig Penance Adair (Ann Skelly), a zseniális fiatal feltaláló. Ők ketten állnak a gyarapodó csoport élére és vágnak bele a nagy feladatba, hogy helyet teremtsenek maguknak a merev viktoriánus társadalomban, de ehhez meg kell küzdeniük számos, ha nem az összes olyan erővel, amely nem nézi jó szemmel a különleges képességű emberek pusztá létezését sem.

Ő LESZ UTÓNIUM PROFESSZOR?

Nemrég arról írtunk, hogy élőszereplős alkotás készül az ezredforduló egyik legnépszerűbb rajzfilmsorozatáról, a Pindúr Pandúrokról, azaz a The Powerpuff Girlsről. Úgy tudni, a film a sorozat folytatása lesz, amikor Sziporka, Csuporka és Puszedli, azaz Blossom, Bubbles és Buttercup már felnőtt. Az egykori kis hősök sokat gondolnak arra, hogy nem volt rendes gyermekkoruk, mert mindig a bűnözők ellen harcoltak, egy új fenyegetés kapcsán pedig újra meg kell tanulniuk csapatban dolgozni. A főszereplők ugyebár minden biztonnal Chloe Bennet, Dove Cameron és Yana Perrault lesznek, de azóta egy újabb információ látott napvilágot, állítólag Donald Faison (a Dokik Christopher Turkje) fogja alakítani Utónium professzort. A géniusz karakterről azt tudni, hogy büszke a lányokra és megpróbálja rendbe hozni négyük kapcsolatát.

FIATALON TÉRHET VISSZA

A világ 1976-ban ismerhette meg a Sylvester Stallone által alakított Rocky Balboa bokszolót, aki sokak kedvenc karakterévé vált, a színész számára elismerést hozott, a film pedig azóta kultikus státuszt kapott. A továbbiakban Sylvester Stallone még hétszer tért vissza Rockyként, legutóbb 2018-ban a Creed 2.-ben. Akkor azonban bejelentette, hogy nyugdíjaztatja a karaktert, és jó eséllyel már a folytatásban sem láthatjuk. Nagyon úgy fest, hogy a színész valami mást talált ki, úgy tudni, hogy nemrég elkezdett dolgozni egy előzménysorozaton, amely az 1960-as években játszódna a mindössze 17 éves Rockyval a főszerepben. A rajongók egyelőre keserédesen fogadták a hírt, habár sokan várják a sorozatot, attól tartanak, hogy Sylvester Stallone fel se tűnik benne, hiszen fiatal karakterről van szó.

Jelige: „##”

Kedves Bizi! Segíts!

Van egy osztálytársam, aki problémát okoz számomra. A fiú nagyon tetszik, és menő srácok közé tartozik a váltásunkban. Igazi cool srác! Én pedig már két hete szerelmes vagyok belé! Mivel ugyanabba a váltásba kerültünk, a szünetekben együtt voltunk. Már amikor iskolai tanítás volt. A szünetekben ölelgetni akart és megpróbált tapizni. Fogdosta a mellemet meg a fenekemet. Akkor azt mondta, hogy szeret engem. Most kevesebbet találkozunk, mert online tanítás van. Én pedig tanácstalan vagyok, mert kétségeim vannak, hogy mindaz amit csinált, azért van, mert szeret, vagy mert szórakoztató neki. Úgy láttam, hogy utána, amikor becsengettek, a többi fiúval nagyokat nevettek. Üzenetben két napja bevallottam neki, hogy szeretem. Ő pedig azóta hallgat. Mit tegyek, hogy az enyém legyen? Nagyon szeretem!

„##”

Válasz:

Az egészben biztos, hogy valamilyen módon, te is tetszel a fiúnak. A valódi gondot a vonzalmának a kimutatása okozza, ami a serdülőkorúaknál néha-néha gondot okoz. Lényegében, téged a fiú viselkedése zavar, mert hol így, hol úgy viselkedik veled. Azért is tetted föl magadnak és nekünk is a kérdést, hogy szeretetből fogdos vagy szórakozásból. Ha hiszed, ha nem, mindkettőre igennel válaszolhatunk. Viszont, mindaddig, amíg kétségeid, kételyeid vannak vele kapcsolatosan, óvatosnak kell lenned, hogy megvéddhesd magad, ha szükség van rá. A serdülő fiúk, a tinikor kezdetén, nem szoktak éppen tapintatosak lenni a lányokkal. Sokszor, igen goromba és megalázó húzásai is vannak, mind a te fiúd esetében, is. De tudnod kell, hogy vannak olyan fiúk is, akik még rá se mernek nézni a lányokra.

Ha pontosítani akarnánk a dolgokat, akkor a ti esetekben még mindig csak szimpátiáról kell beszélni. Hogy idővel mivé alakul 12 éves korban a viszonyotok, az még nagy talány. Tudom, hogy te nagyon meg szeretnéd már mutatni neki, hogy mennyire szereted, de ezt ne vidd túlzásba, ne engedd meg neki, hogy megszire menjen. Az ölelésnek és simogatásnak is megvan a helye és ideje. Figyelj arra, ha olyan helyzetbe kerülsz, hogy ne nyilvános helyen történjenek a dolgok, ahol közszemlén vagytok. Megeshet, hogy a fiú, a többiek előtt akar bizonyítani, hogy milyen nagymenő. Véleményem szerint, a nyilvános fogdosás megalázó és kellemtelen lehet. Hidd el, nagyon sok más módja is van annak, hogy a fiú kimutassa a lánynak, hogy tetszik neki, hogy szerelmes belé.

Jelige: „Viola”

Kedves Bizalmas sorok!

Hetedikes lány vagyok. Van egy fiú, akibe nagyon szerelmes vagyok! Én úgy érzem, és látom, hogy ő is szeret engem. A testvérével

kicsi korunk óta barátkozunk, és sokat szoktam náluk lenni. Amikor beszélgettem vele, mindig nagyon barátságos volt, mostanában pedig nézni is szokott, és sokat viccelődik ve-lünk. Ő idősebb tőlünk, 18 éves, középiskolás. Hogyan bizonyosodjak meg, hogy tényleg szeret-e? Nem merem megmondani, hogy mit érzek iránta, nehogy kinevessen és többé ne is láthassam. Mit csináljak?! Nagyon szeretem!

„Viola”

Válasz:

Ahhoz, hogy véleményt alkothassak a viszonyotokról, ismernem kell benneteket, és látnom, hogy a fiú hogyan viselkedik veled. Sajnos, így levélen keresztül, csak találgathatok. Azt, hogy mit érez és mit gondol, csak maga a fiú tudja. Tőle kellene megkérdezni. Ezt te még nem tudod vállalni, a bizonytalanságod és tapasztalatlanságod miatt. És azért is, mert félsz, hogy kinevetnek, vagy elutasítanak. És azért, mert nagyon szégyellnéd magad előtte, ami nagyon is érthető. Sajnos, a köztetek lévő különbség most, ebben az életkorban, amiben te vagy, még áthidalhatatlan. Nemrégiben léptél ki a gyerekcipőből, még csak most bontakozik ki a nőiességed, és el kell múlnia még néhány évnek, hogy igazából tudd, mit is akarsz te a fiúktól. Azt is tudnod kell, hogy egy 18 éves fiúnak a tiédől nagyon is különböző szükségletei és vágyai vannak. Próbálj meg tárgyilagos maradni, hogy tisztán lásd a dolgokat. Nem fog meglepni, ha kiderül, hogy kis csitrinek tart a fiú, és a kishúgaként tekint rád, és nem látja benned a nőt, akit te magadban már látsz. Hagyd, hogy az idő meghozza a kérdéseidre a válaszokat. Ne siettesd a dolgokat! Jó lenne, ha rajongásodat és szerelmedet a barátnőd testvére iránt, nem mutatnád ki nyíltan, nehogy rémálmaid válóra váljanak. Az, hogy valaki valakihez kedves, viccelődik veled, még nem jelent mélyebb érzelmeket, szerelmet. Ami biztos, hogy szimpatikus vagy neki, és kedvel téged. Se több, se kevesebb nincs a történetben.

Jelige: „Hobbit”

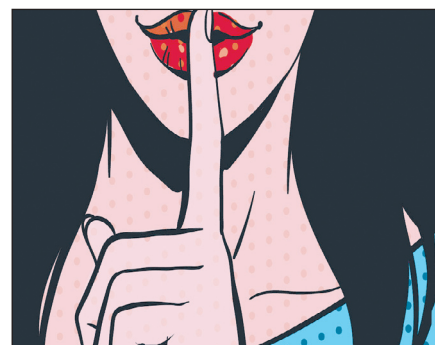
Kedves Bizalmas sorok!

Hetedikes vagyok. Van egy barátnőm, akit nemrégiben nagyon csúnyán összevesztünk. Azóta csúfolódik, mindenfélét mesél a barátnőinknek, és az osztályt ellenem fordította. Van, hogy kiközösítenek. Mit tegyek, hogy a többiekkel rendben legyek, viszont vele nem szeretnék kibékülni semmi áron sem!

„Hobbit”

Válasz:

Úgy látszik, vízvázalathoz jutottatok. Eljött az az idő, amikor a barátnőddel szétválunk az útjaitok, mert az, ami régebben összekötött benneteket, a fejlődés és érés folyamán, az újabb tapasztalatok, érdeklődési területek, az újabb életcélok következtében, fellazult, és nem tart össze. Ezt az egész húzós helyzetet, még egy kicsit jobban megkeveri a serdülőkorral járó

érzékenység is, a könnyen váltakozó érzelmek, mindkettőtől. Mondhatnám úgy is, hogy a szemüveg, amin keresztül szemlélek az életet, nem mutat mindig valós képet.

Jó lenne, ha meg tudnátok beszélni a dolgotokat egymással, de ez általában az érzelmek erőssége miatt nagyon nehéz dolog. Nehéz helyzetben vagy, de biztos, hogy nem az egész osztály fordult ellened. Vannak lányok és fiúk is, akik továbbra is beszélnek veled, tartják veled a kapcsolatot, és kiállnak melletted. Velük barátkozzál. Sőt bővítheted is ismeretségi körödet úgy, hogy beiratkozol tánctanfolyamra, vagy a közeli rekreációs központ számára is megfelelő programjára.

Jelige: „Digi”

Kedves Bizi!

Mit tegyek? Már egy ideje könyörgök a szüleimnek, hogy vegyenek nekem mobiltelefont, de ők mindig azt mondják, hogy nekem arra nincs szükségem, használjam a számítógépet. Én is nagyon szeretnék mobilt, mert már mindenkinek van az osztályban, és szégyellem magam, hogy azt kell mondanom, hogy nekem nincs. Hogyan győzzem meg a szüleimet, hogy nekem is vegyenek mobilt?!

„Digi”

Válasz:

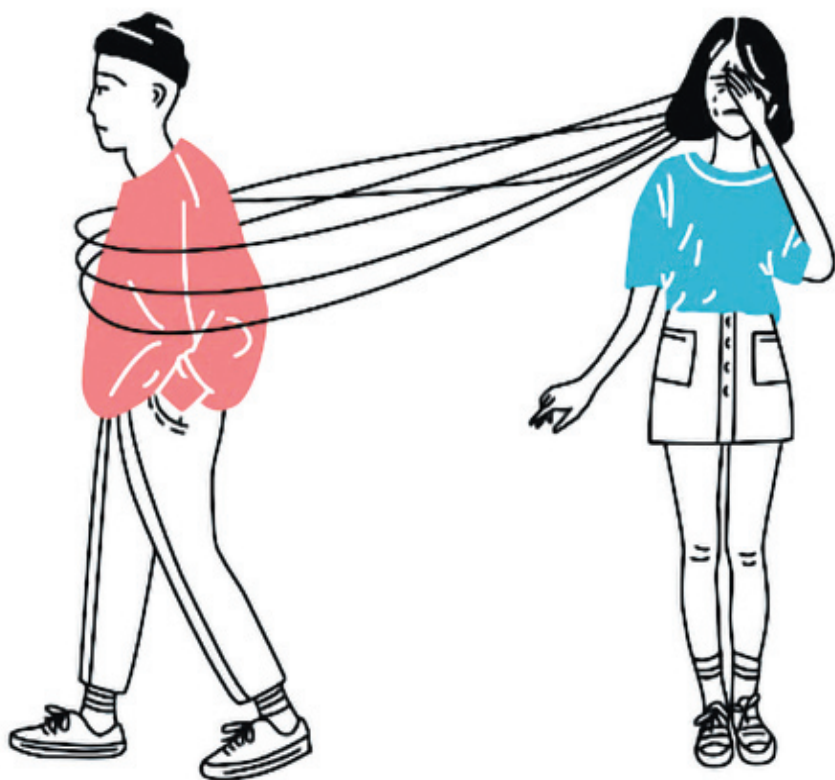
Sajnos nem írtad meg, hány éves vagy, és, hogy megbeszéltétek-e a szüleiddel, hogy miért gondolják, hogy neked még nem kell okostelefont a kezvedbe adni. De ettől függetlenül gondold át, hogy tényleg szükség van-e a telefonra, vagy csak nem akarsz lemaradni a többiek-től. Azt is vedd figyelembe, hogy sajnos, ez a szolgáltatás nem ingyenes. Kibálás és hiszti helyett érvekkel próbálj meg győzködni. Térképezd fel magadnak az okostelefon veszélyeit és káros hatásait a gyerekek fejlődésére, a függőséggel kapcsolatos tényeket, mert hiszem, hogy ezektől akarnak megóvni a szüleid. De azért vannak dolgok, amik a mobiltelefon (nem az okostelefon) mellett szólnak, pl., hogy így mindig elérhető vagy, és a szüleid meggyőződhetnek arról, hogy biztonságban vagy, sőt segítséget is hívhatsz, ha kell. Ha ezek után is nemet mondanak, sajnos várnod kell, míg rá nem mondják az igent.

Kérdéseikre Bori Mária pszichológus válaszol

e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

Mennyire függsz másoktól?

Határozott vagy, és mindig tudod, mit akarsz, vagy könnyen befolyásolnak mások, és te szívesebben maradsz a háttérben.

1. Inkább azt szereted, ha mások döntenek helyetted, még olyan kérdésekben is, hogy melyik ruhát válaszd, vagy melyik cipőt vedd meg?

- Igen
- Nem

2. Folyton úgy érzed, te jobban vonzódsz a szimpátiához, mint ő hozzád. Nem létezik elég szerelmi bizonyíték számodra, és rettegsz attól, hogy elhagy...

- Igen
- Nem

3. Szakítás után úgy viselkedsz, mint egy kúszónövény, amelyet megfosztottak a karótól? Nem vagy képes egyedül maradni, rögtön keresel valakit, aki pótolhatja a hiányt.

- Igen
- Nem

4. Rosszul érzed magad még akkor is, ha a szimpátiád nem tud veled menni egy buliba?

- Igen
- Nem

5. Képes vagy órákon keresztül feszülten várni, abban reménykedve, hogy megcsörren a telefon és a szerelmed felhív?

- Igen
- Nem

6. Képes vagy mindenben engedelmessé válni a szerelmednek, még ha ez szemben is áll a te elképzeléseiddel? Olyan szórakozóhelyre menni, amelyik nem tetszik neked, elhanyagolni saját barátaid, mert Ő nem szereti őket?

- Igen
- Nem

7. Sokszor ugyanolyan típusú szimpátiákat választasz? Olyanokat, akik befolyásolnak és csalódást okoznak?

- Igen
- Nem

8. Ritkán kezdeményezel beszélgetést, általában észrevétlenül maradsz? Úgy érzed, ha véleményt alkotnál valamiről, úgyis elutasítanák? Jobban szeretsz olyan témákat említeni, amelyeknél nincs meg a vitakozás esélye?

- Igen
- Nem

9. A szimpátiáddal való találkozás után vagy rózsaszínben látod a világot, vagy teljesen lehagolt vagy?

- Igen
- Nem

PONTOZÁS :

Add össze, hány igen és hány nem választ karikáztál be!

Értékelés

0-3 IGEN

A szerelemnek fontos szerepe van az életedben, de nem tulajdonítasz nagy jelentőséget neki.

4-6 IGEN

Úgy tűnik, nagyon szenvedélyesen éled a szerelmi életed. Vigyázz, nehogy feláldozd magad a szerelmed oltárán, és közben elveszítsd önmagad!

7 VAGY TÖBB IGEN VÁLASZ

Vigyázat! A te érzelmi életedben könnyedén előfordulhatnak súlyos zavarok! Semmi kétség, fogalmad sincs, mit is szeretnél valójában.

Tavaszi megújulás

A természet megújulásával eljött az idő, hogy te is megújulj: kívülről és belülről egyaránt. Hozd magad formába a bikiniszezonra!

A szépség belülről jön

A melegebb napok beköszöntével mindenki szeretné a legjobb oldalát mutatni. Azt azonban nem szabad elfelejteni, hogy a külső szépséghez hozzá tartozik a „belső szépség” is. A kevés folyadékbevitel, a rendszertelen, egészségtelen táplálkozás és a kialvatlanság mind-mind szépséged ellenségei.

– Bőröd ápolását ne a különféle krémeknél kezd, hanem ügyelj arra, hogy naponta legalább 1-2 liter folyadékot igyál! Ez ne különféle cukros, szénsavas üdítők legyenek, hanem víz, esetleg gyümölcs- és zöldséglé.

– Egy egészséges tizenéves alvásigénye 9 óra. Manapság mégis gyakori jelenség, hogy a tinik éjszakába nyúlóan ülnek a számítógép vagy tévé előtt, reggel pedig fáradtan, kialvatlanul indulnak iskolába. Ha nem pihensz eleget, az kívülről is meglátszik: a táskás, karikás szemek, a sápadt arcból mind-mind a nem megfelelő mennyiségű alvásról árulkodik.

– A táplálkozásra nemcsak akkor kell különösen odafigyelned, ha szeretnél leadni néhány kilót. Nagyon fontos, hogy változatosan táplálkozz: étrendedben szerepeljen bőségesen zöldség, gyümölcs és azt se feledd, hogy nem kell egyszerre mindent megenni. Naponta ötször étkezz, de mindig csak mértékkel, így a szervezetednek lesz ideje hasznosítani a bevitt táplálékot.

– A meleg napokon a ruháid is nyitottabbak lesznek, többet mutatsz meg magadból, így fontos, hogy a bőröd szép legyen. Rendszeresen rádírozd, majd hidratáld a bőröd!

– Mindig véd a bőröd a nap káros sugaraitól: a hétköznapokbn is használj naptejet szabadon lévő testrészeiden!

Turbózd fel a külsőd!

Ha már az egészségedre, tehát a belső szépségedre elég időt fordítottál, jöhet a külsőd. Ne félj változtatni, ha régóta tervezed a megújulást, de eddig nem voltál biztos magadban: most tedd meg az első lépéseket!

– Egy-egy kisebb változtatás a frizurádon igazán feldobhatja, s ezzel együtt megújíthatja a külsőd. Ha bizonytalan vagy az ötletedet illetően, nyugodtan kérd ki a fodrászod véleményét, hiszen neki ez a dolga, hogy szakértő lévén segítsen megtalálni a legmegfelelőbb frizurát.

– A jó idő beköszöntével lassan előkerülnek majd a nyitott szandálok, melyek csak akkor fognak igazán jól mutatni, ha viselőjük lába ápolott. Számold fel az esetleges bőrkeményedéseket, rendszeresen krémezd a lábaidat, hogy szépek és puhák legyenek. Ne feledkezz meg a pedikúrról sem! Lábkörmeid legyenek szépen reszeltek, ápoltak, a még szebb eredmény érdekében pedig fuss át rajtuk színtelen körömlakkal!

– Ne félj a színektől! Bátran nyúlj üde, gyümölcszínű szemhéjpúderekhez!

– Bőröd színe valamennyivel sötétülhet a nap hatására, ezért szerezz be egy árnyalattal sötétebb púdert, amit a korábbi színnel kombinálva használhatsz.

NAHÁT!

Mire jó a bűvös mosoly?

A mosolygás vonzóvá tesz: ezt állapították meg a pszichológusok.

Az arckutatásra szakosodott tudóscsoport arra a kérdésre kereste a választ, hogy a különböző arckifejezések hogyan hatnak az emberi érzékelésre. A kísérletre jelentkező több száz egyetemi hallgatónak számítógép által generált arcokat mutattak, amelyek mosolyogtak, vagy éppen utálkozást fejeztek ki. A résztvevőknek ezeket kellett osztályozniuk kedvesség szempontjából.

A mosoly jelentős szerepet játszott. Sokszor az egyébként csúnya ábrázásokat is magasabbra értékelték a résztvevők, mint azokat, amelyek jobban megfeleltek a szépségideálnak, arckifejezésük azonban ellenséges volt.

A tudósok szerint ez a mosoly evolúciós funkciójára vezethető vissza: a mosoly az érdeklődést fejezte ki, így segítette a párválasztás folyamatát is.

Mai körülményeink között is sokat segíthet bennünket a mosoly: sokkal szimpatikusabbak lehetünk mások számára, ha kedves arckifejezéssel fordulunk feléjük, mint ha morcos képet vágunk.

Kilenc farmerfazon, amit az idén viselni fogsz

A farmerék 2021-ben izgalmas trendekkel és új fazonokkal robbantak be a köztudatba. A klasszikus skinny jeans már szinte a múlté, azóta számtalan új modell hódít, például a culotte vagy a boyfriend fit, amik leginkább a '90-es évek farmerdivatját gondolják újra, de pár meglepő részlet is kedvelt lett. Mutatjuk, milyen farmer-trendeket kövess az idén.

Mom jeans – 2021 kedvence

A mom jeans farmernadrágot valószínűleg már senkinek sem kell bemutatni. Az anyukáink régi, magas derekú Levi's nadrágjait idéző kényelmes fazon 2021-ben továbbra is a legtrendibb darabok közé tartozik. Szinte mindenhez passzol, de leginkább egy laza fehér inggel és egy tornacipővel párosítva lesz igazán izgalmas hangulata.

Kőmosott farmer – egyenesen a '80-as évekből

A kőmosott farmernadrággal visszatért a '80-as évek farmerkultusza. Még nem tudod eldönteni, hogy kedveled-e az idén tavasszal megjelent új trendet? Az eredetileg „stonewashed jeans” elnevezésű fazon a koptatott farmerék új generációját képviselve az extrém outfitek kedvelt farmer-trendje lett, és sokféle modellben a rendelkezésedre áll. Ha a kék árnyalatokat túl mindennapinak találnád, dönts inkább egy kőmosott szürke, fekete vagy élénk színű darab mellett.

Kertész nadrág

Újra trendi lett a kantáros nadrág! A farmerből készült kertész nadrág talán a legklasszikusabb modell. Ha valami különlegesre vágysz, válassz a kék helyett egy másik színű árnyalatot. Az élénk narancssárga és a pasztell rózsaszín is az év trendszínei között vannak.

Culotte farmer – átmenet szoknya és nadrág között

A culotte farmernadrág egy izgalmas opció, ha szívesen kipróbálnál egy feltűnő fazon. Az extra bő szárak és a magasított derék miatt ez a farmer leginkább egy nadrágszoknyára emlékeztet.

Trapézfarmer – a nagy hippi visszatérő

A trapézfarmer 2021-ben igazi reneszánszát éli. Ha szereted a bohém stílust, bő szárú nadrágot viseld fodros blúzokkal. Most nagyon divatosak az apró, általában virágmintákkal hímzett farmerék, amik csak tovább fokozzák a hippi hangulatot.

Fehér farmer – a modern klasszikus

A fehér farmert nehéz úgy kombinálni, hogy ne keltsen idejétmúlt hangulatot, viszont nem lehetetlen. Korábban sokan csak skinny fazonban tudták elképzelni, nagyon alacsonyan szabott derékrésszel, és ez nem mindenkinek áll jól. Ennek szerencsére vége! Ma már számtalan modell kapható, így könnyen megtalálhatod, hogy melyik passzol a legtokéletebben az alakodra. Casual outfitekhez kedvenc felsőddel, toppal és tornacipővel párosítsd. A teljesen hófehér összeállítás is megengedett, ha szívesen kiöltöznél egy különleges alkalomra, de a kontrasztos hatás jegyében egy sötét tónusú blézzerrel is jól mutat.

Szólásmagyarázat

Nyakába veszi a várost

Ebben a szólásban tulajdonképpen csak a nyakába vesz az állandósult elem, mert nemcsak a várost, hanem a falut, a határt, a környéket, sőt az országutat is nyakába veheti az ember, hogy bejárja, vagy sokat járjon rajta. A nyaka közé szedi a lábát kifejezés érthető, ha arra a leszegett fejű rohanó kutyára, macskára vagy nyúlra gondolunk, amelyik hátulról úgy látszik, mintha valóban a nyakában volna a lába. A nyakába veszi a lábát szólás tehát azzal párosul, hogy valaki futva bejárja a várost (a falut stb.). A kettő keveredéséből alakult ki szókincsünk régi tartozéka, a nyakába veszi a várost (a falut stb.).

A papucs históriája

Salamon király anyja, a szépséges Bet-sabé éppen kiszáll fürdőjéből Hans Mem-ling 1486-ban készült festményén, és ott várja előkészítve a papucs. (Nem rágia össze kis fehér kutyája, aki a papucs mel-lett álldogál.) A papucs egészen olyan, mint mostanában a papucsok. De milyen is egy papucs mostanában, és mikor, hol viseljük? Két általános jellemzője van mindössze: nincs sarokrésze, és egyaránt viseljük éjjel és nappal, kint és ben. Mióta is? Egyes kutatók szerint már az ókori Róma hölgyei is viseltek papucsot, míg mások egy kínai katona írását említik, aki a 12. század elején Jiaozhiban (ma Vietnam) járva pontosan olyan papucsot látott, mint amelyet az arha-tok viseltek Indiában, festmények tanúsága szerint (arhat: a megvilágosodás legfelsőbb fokán járó szent). Az biztos, hogy az álta-lunk is ismert vietnami papucs, amelyben a múlt század hatvanas éveiben slattyogtunk, innen eredethesztető, de azóta is nagy változáson esett keresztül. Ma flip-flopnak hívják, pántja az ujjak között van átvezetve, sztárok is viselik, gyémántok is díszíthetik. És utcán hordjuk. Ugyanis a papucs már régóta elfogadott utcai viselet, túsarokkal

vagy lapos talppal, zárt fejvel vagy nyitottal, bőrből, gumiból, műanyagból, és Scholl doktornak hála, fából is. Láthatjuk, a pa-pucsdivat szinte követhetetlenül gazdag. Mert a törökök óta, akiknek a papucsnevét is köszönhetjük, viseltünk, viselünk és újra viselünk majd piros szegedi papucsot, hal-vány rózsaszín báránybőr biopapucsot, bar-

na nyersbőr alföldi papucsot, a nőies nők túsarkú papucsot, az öregedő férfiak kockás mamuszt, masszázspapucsot, szattyánbőr, összehajtható útipapucsot, hotelpapucsot, kordbársony papucsot gumitalppal, klum-pát, műszőrös killerrabbit és mikimausz papucsot – és papucscipőt. Ez utóbbi már nem is próbál papucsnak látszani.

A mangó

A mangófa a délkelet-ázsiai trópusokon honos növény, amelynek aromás gyümölcsét évente kétszer szüretelik. Őshazája India, erre utal a botanikai neve is: *Mangifera indica*. Hihetetlenül nagy az eltérés man-gó és mangó között, lehet három, de akár harminc centiméteres is, húsz dekás, de akár tizenegy (!) kilós is. A gyümölcs rendkívül finom és egészséges, fehé-rjét, cukrot, C-vitamint, A-vitamint, retinolt, tiamint, rostanyagokat tartalmaz. Gyomor- és bélpanaszokra, epe, és hasnyálmirigy-rendellenességre, immunerősítőként ajánlják. A magból préselik az olajat, ebből ké-szül a mangóvaj, amelyet kozmetikai készítményeknél használnak.

Mennyire messzire lát a szem?

Ha sík vidéken állsz, és a horizontot, vagyis azt a vonalat figyeled, ami látszólag összekö-ti az égboltot a földdel, körülbelül 4 kilométerre látsz el. Ha azonban magasabb megfigyelési pontot választasz magadnak, még távolabbra láthatsz. Mivel a Föld gömbölyű, minél mag-sabbra kapaszkodsz, annál távolabbinak látod a horizontot. Hat méter magasságból körülbelül 10 kilométerre látsz, kilencven méterről már 37 kilométerre nő ez a távolság, az 1000 méter magas hegyről pedig 130 kilométernyire. Az 5000 méter magasan szálló repülőgépből nehézség nélkül el lehet látni 265 kilométerre. Tegyük hozzá, hogy akkor, ha éppen egy fia felhő sincs a látómezőben, no és abban a magasságban található valami látnivaló... Nézz fel az égboltra! Az a távolság, ameddig a szemed ellát, óriási. A Hold 400 000, a csillagok pedig néhány millió kilométerre vannak tőled, és mégis látod őket.

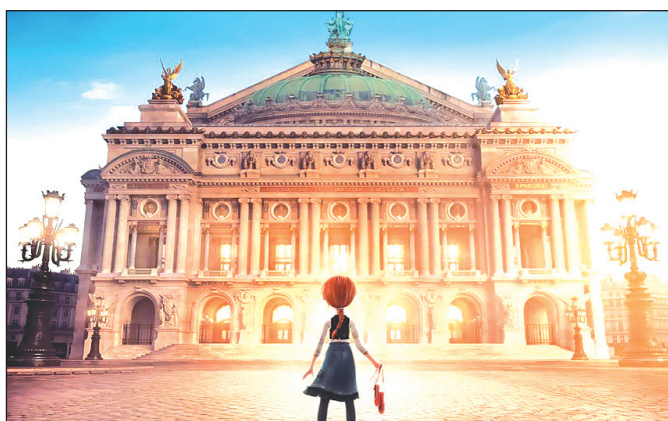

Balerina

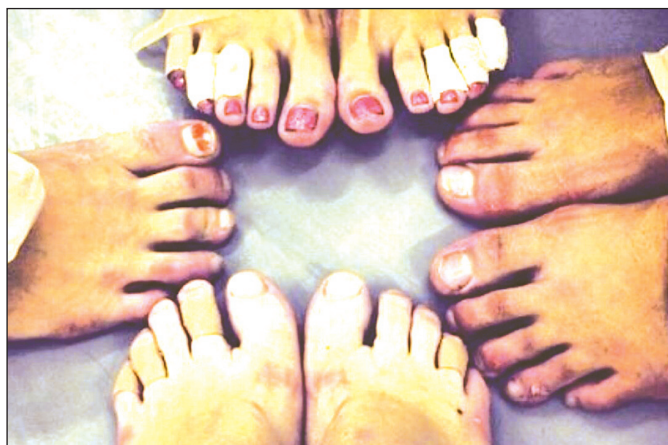
Légy könnyed, mint a tollpihe, kecses mint a macska és hódítsd meg a világot jelentő deszkákat!

Egyáltalán nincs könnyű dolga annak, aki balett-táncos szeretne lenni. Egyszerre kell erősnek és hajlékonynak lenni és van olyan mozdulat is, amikor az egész test súlya két lábujjra helyezedik. Az emberiségnek csupán a két százaléka az, akinek olyan alakja van, hogy megfeleljen a balett szigorú követelményeinek. A legtöbben már kiskorukban elkezdnek balettkiskolákban edzeni, hogy később profi táncosok lehessenek, amit persze csak kitartó munkával érhetnek el.

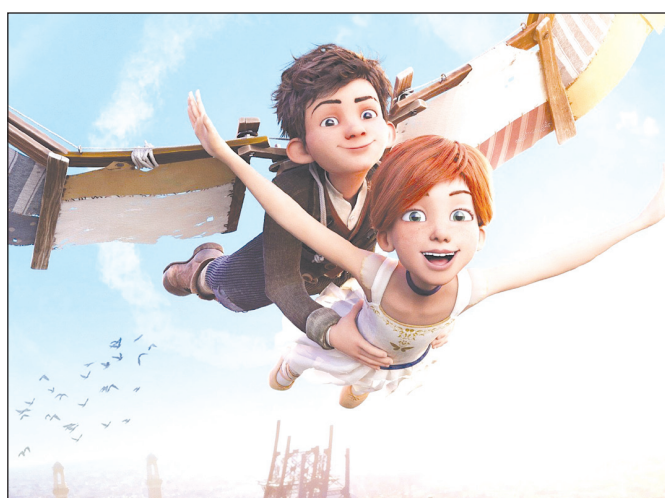
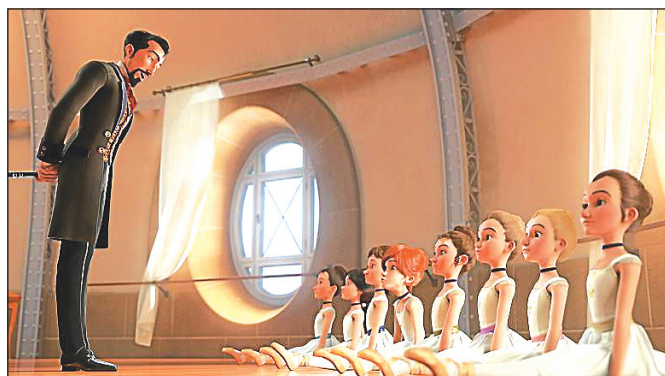
A párizsi operapalota, vagyis a Palais Garnier

Legújabb rajzfilmajánlónk egy olyan balerináról szól, aki nem adta fel az álmait. A történet az 1879-es Franciaországban, egy árvaházban kezdődik, ahol Félicie Milliner újabb szökési kísérletet próbál meg végrehajtani, ám terve kudarcot vall. Szerencsére barátja, a szintén árva, de okos Viktor megmenti és megígéri neki, hogy még aznap este megszöknek.

A balett-táncosok lábai folyamatos terhelésnek vannak kitéve, ezért gyakran keletkeznek rajtuk sérülések

A Párizs szívében lévő épületet 1875-ben fejezték be, gyönyörű belsőterei mellett 10 balett-terem található benne, a legfelső szinten lévő kupolateremből pedig Párizs panorámája látszik. Ezekben a tánctermekben a világ leghíresebb táncosai gyakorolnak. Bár az Operaház többször is felújították, ennek ellenére soha nem modernizálták teljesen, sok terem és rejtett zug az eredeti állapotában maradt meg. Egyes pletykák szerint, még szellemek is laknak az Operaházban. Az egyik színpad mögötti folyosóra például nem mer belépni senki. Egy hasonló az Operához kötődő városi legenda ihlette az Operaház fantomja című musicalt is.

A rajzfilm készítésénél a feltaláló Victor szárnyait Leonardo da Vinci repülő szerkezetének alaprajza adta. A festő és tudós már a korai reneszánszban azon dolgozott, hogy az ember egyszer repülni tudjon

Viktor nagyszerű találmányának köszönhetően a párocska az éj leple alatt meg is lép az árvaházból és felugrik a francia fővárosba tartó vonatra. A fény városában Félicie egyenesen az Operába megy, ám kidobják az épületből. A fiatal lányt Odett, egy takarítónő veszi a szárnyai alá, akiről később kiderül, hogy több köze lehet az Operához, mint azt elsőre gondolnánk.

Féliciere időközben rámosolyog a szerencse, amikor véletlenül a kezébe kerül egy meghívó a balettintézetbe, ahol mint kiderül cseppet sem lesz könnyű dolga, ha a párizsi opera prímabalerinája szeretne lenni.

Komáromi Dóra

Balettszótár

Arabesque [Arabesque] – Ezt nevezik repülési póznak, és a póz neve az arab freskók stílusából származik. Az egyik lábon felvett testhelyzet, amelyben a másik láb a talajon nyújtva, vagy 45 fokra/90 fokra emelkedik hátrafelé.

Assamble – Ugrás két lábról két lábra.

Battement [batman] – Ütést jelent, több fajtája van. Azokat a gyakorlatokat jelöli, amely egy lábon állva a szabad láb nyújtva vagy hajlítva elmozdul a súlyából, majd újra közelít hozzá.

Gargouillade – Fontos lépések előtt vagy közben apró kis lábkörzés a levegőben.

Plie [plie] – Guggolás.

Rond de jambe par terre – Forgó mozgás, lábak a padlón.

DICSEKVÉS

- Gizi dicsekszik az osztálytársainak:
- Az én anyukám valódi szépség volt!
  - Akkor te biztosan az apukádra hasonlítasz
- jegyzi meg az egyik osztálytárs.

EGEREK

- Két kisegér talál egy kiskanalat. Nézegetik egy ideig, majd megszólal a kisebbik egér:
- Cin-cin.
  - Dehogy! - szól a másik.
  - Nem látod, hogy alumínium?

A KIS LELEMÉNYES

- Pisti dicsekszik a barátainak:
- Én a krimiket hátulról kezdem olvasni.
  - És miért? - kérdezik a barátok.
  - Így én előbb tudom meg, ki a gyilkos, mint a nyomozók!

ALMAMATEK

- Ha a testvérednek van három almája, és te kettőt elveszel belőle, mi lesz az eredmény?
- Verekedés - válaszol Pisti.

SZÖRNYŰ ÁLOM

- Borzasztó dolgot álmódta az éjjel - panaszkodik Gyuri a barátjának.
- Mit? - érdeklődik részvétellel a barát.
  - Azt álmódta, hogy japán voltam.
  - És ez miért olyan szörnyű?
  - Na hallod? Egy kukkot sem tudok japánul...

ŐSZI SÉTA

- Az elsősök sétálnak a parkban.
- Gázoljatok bele az avarba! Halljátok, hogy zörög, ropog a lábunk alatt. Mennyi avar van a fák alatt! - magyarázza a tanítónő a gyerekeknek az eddig ismeretlen avar szót.
  - Egyszer csak Pistike megtorpan. Felmutat egy fára, amelyről még nem hullott le minden sárga, száraz levél, és megkérdezi:
  - Tanító néni, az ott az avarfa?

A LÓBŐR JÓ BŐR

- Ki tudná megmondani, melyik a ló legfontosabb része? - kérdezi a tanító az osztályt.
- Én úgy gondolom, hogy a bőre - mondja Pisti.
- Eredj már Pisti! Miért épp a bőre? - így a tanító.
- Mert az tartja össze az egész lovat - válaszol bölcsen Pisti.

VAU-VAU

- Két kutya beszélget.
- Tegnap egyedül voltam otthon, amikor megszólalt a telefon. Fölvettem és beleszóltam.
  - Mit mondtál?
  - Hát, hogy vau... Mire ő: ki beszél? Erre megint beleszóltam, hogy vau.
  - Aztán megértették egymást?
  - Nem tudom. Én mindenesetre lebetűztem neki, hogy vé, mint Vendel, a, mint Aladár, u, mint Ubul.
  - És őt hogy hívták?
  - Marha... Legalábbis ezt mondta...

EGYSZERŰ

- Tudsz fogni vadnyulat?
- Nem.
- Pedig egyszerű. Menj ki a határba, ülj bele egy bokorba, és utánozd a répa hangját!

SKÓTÉKNÁL

- A skót meglátogatja a barátját. Amikor a család ebédhez készülődik, a skót illedelmesen távozni akar, hogy ne zavarja a háziakat.
- Maradj csak nyugodtan! - mondja neki a barátja.
  - Addig adok valami olvasnivalót.

ORVOSI UTASÍTÁS

- Mit játszatok, gyerekek? - nyit be a szobába a nagymama.
- Orvososdit - hangzik a válasz.
- Jó, jó - bólint a nagymama.
- De Bandika mit keres a szekrény tetején?
- Hááát - vonogatja vállát a két nagyobbik gyerek, majd hirtelen kivágja egyikük:
- Őt magaslati levegőre küldte az orvos!

TÉVES

- Halló, szia kislányom! Hogy vagy?
- Szia, anyu, jól vagyok.
- Megtanultad a leckét?
- Igen, sőt ki is takarítottam.
- Jól van, lányom. Kenyeret vettél?
- Igen.
- Atdál enni a kutyának?
- Micsoda? Mióta van kutyánk, anyu?
- Jaj! Ez nem a 718-19-20-as telefon?

GYAKORLAT KÉRDÉSE

- Janika a nagymamánál ebédel, aki bosszúsan csóválja a fejét, mert az unoka tele szájjal beszél.
- De Janikám, hogy lehet tele szájjal beszélni? - szól rá a gyerekre.
  - Egész egyszerűen, nagy, gyakorlat kérdése az egész.

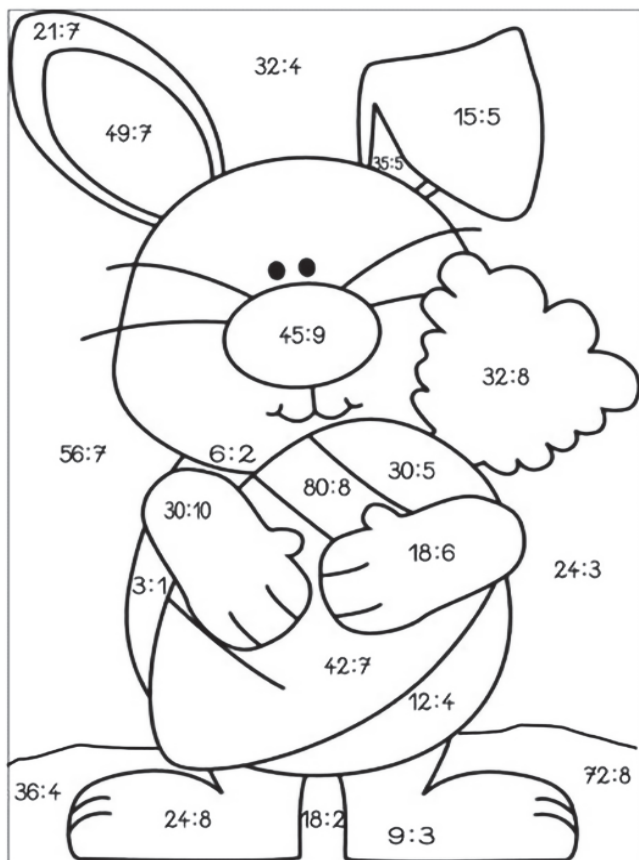
JÓ CSELEKEDET

- Az ördögien rossz Gyurika mosolyogva mondja az anyjának:
- Képzeld, anyu, ma végre jót cselekedtem!
  - Derék dolog, fiacskám - simogatja meg a gyerek fejét az anya.
  - S mondd, mit csináltál?
  - Két bácsi futott a pályaudvar felé, el akarták érni a vonatot. Én erre rájuk uszítottam a kutyákat, s a két bácsi el is érte a vonatot.

Számolj és színezd ki a képet a megadott utasítás szerint!

3 - fehér	7 - rózsaszín
4 - világoszöld	8 - világoskék
5 - fekete	9 - sötétzöld
6 - narancssárga	10 - piros

KERESD MEG A MEGADOTT SZAVAKAT (ÁTLÓSAN ÉS VISSZAFELÉ OLVASVA IS KERESS!)

W	O	U	N	I	U	N	D	R	D	I	Y	S	N	D	G
P	S	X	B	J	R	A	Á	H	G	R	M	D	Y	T	F
A	P	F	R	P	Q	T	I	W	Y	Q	H	W	X	O	S
H	V	V	I	H	A	R	J	T	G	E	S	Ó	Ó	P	M
Ő	R	P	D	V	H	P	Z	N	B	U	N	O	V	Z	Á
M	A	T	I	V	F	N	G	Z	A	B	L	B	K	Z	D
É	J	Z	H	J	I	S	F	L	X	P	L	W	A	I	E
R	O	V	J	P	X	L	M	A	F	R	S	O	R	C	W
S	Q	H	O	L	C	Ü	L	P	Q	E	S	Ü	F	K	H
É	F	V	B	N	S	Z	S	Á	P	H	L	E	T	I	F
K	L	W	D	C	A	L	Z	J	M	L	G	H	V	É	C
L	F	Q	G	Z	P	Á	E	S	X	Q	Q	W	Ő	D	S
É	A	Y	L	G	A	L	L	Y	B	W	C	M	L	U	K
T	I	É	V	Z	D	M	L	Z	A	O	E	B	G	V	T
V	Z	R	X	F	É	R	Ő	Q	H	G	L	K	Ö	D	E
S	V	R	B	R	K	V	D	E	N	O	Z	X	V	S	H

FELHŐ	HŐMÉRSÉKLET	HÓ
CSAPADÉK	VIHAR	NAPSÜTÉS
SZÉL	ZIVATAR	KÖD
ESŐ	VILLÁM	SZELLŐ

FEJTÖRŐ

Lányból fiú

A vízből három lépésben lesz jég: víz-vég-vég-jég. Hogyan lesz ugyanilyen módszerrel, minél rövidebb úton a lányból fiú?

10.000 darab 1 g-os szög

10.000 darab 1 g-os szöget csomagoltak százasaival külön dobozba. Az egyik dobozt valaki elcserélte egy olyanra, melyben 0,1 g-mal könnyebb szegek vannak, mint a többi kilencvenkilencben. Hogyan található ki egyetlen méréssel, melyik a kérdéses doboz?

KVÍZ

Ellenőrizd a tudásod!

Kinek a pogány neve volt Vajk?

- Mátyás
- Szent István
- Álmos vezér

Miért nem tudta Robinson vízre tenni az általa készített csónakot?

- Túl nagy volt
- Összetörték a bennszülöttek
- Nem is volt csónakja

Melyik ország folyója a Missouri?

- Észak-Amerika
- Afrika
- Ausztrália

Ki volt Benyovszky Móric?

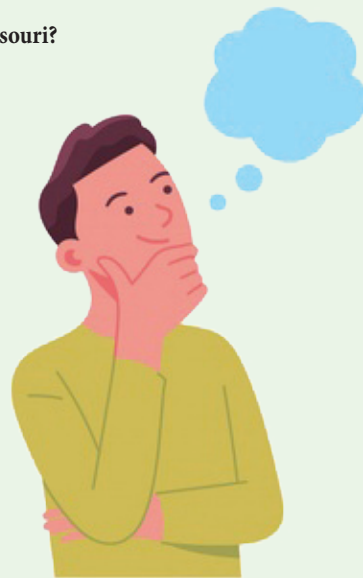
- Feltaláló
- Várkapitány
- Kalandor, híres utazó

Ki volt Fadrusz János?

- Szobrász
- Tudós
- Zeneszerző

Mi a Titán vegyjele?

- T
- Ti
- tn

Megfejtés:
Lányból fiú - Pl.: lány-hány-hát-hít-híu-fiú.
10.000 darab 1 g-os szög - Az első dobozból egy szegget veszünk, a másodiktól kettőt, a harmadiktól hármat, és így tovább. Ezeket a szögeket egy szerre mérlegre tesszük, majd a kapott eredményt összehasonlítjuk azzal a közben kiszámolt összeggel, amit akkor kaptunk volna, ha mindannyik szög 1 g-os (1+2+3+...+10.000 g). A különbség megadja, hogy melyik a keresett doboz (ha 1,3 g hiányzik például, akkor a tizenharmadik doboz a kakukktojás).
Ellenőrizd a tudásod! - Szent István, túl nagy volt, Észak-Amerika, kalandor/híres utazó, szobrász, Ti.

Lexikon

Te is benne szeretnél lenni az újságban? Semmi akadálya: küldj magadról tudnivalókat Lexikonunkba! Küldj egy fotót magadról, és válaszolj az alábbi kérdésekre:

Nevem:

Becenevem:

Melyik suliba, osztályba járok?

Kedvenc tantárgyam:

Kedvenc tanárom:

Kedvenc könyvem:

Kedvenc együttesem:

Kedvenc énekesem:

Kedvenc zeneszámom:

Kedvenc filmem, sorozatom:

Melyik filmben játszánám a főszerepet?

Kedvenc insta-profilom:

Kedvenc influenszerem:

Kedvenc hangulatjelem:

Kedvenc számítógépes játékom:

Hobbim:

Kedvenc étel, italom:

Kedvenc állatom:

Kedvenc oldalam a Jó Pajtásban:

Na és a szerelem?

Vigyázz! Szinte az összes kérdésre kötelező a válasz ☺. Persze, csakis rajtad múlik, mennyit engedsz felfedni magadról!

Jubileumi pályázat

Alkoss és nyerj!

A Jó Pajtás 75. születésnapja alkalmából rajz- és fogalmazáspályázaton vehetsz részt!

Mi a feladatod?

Rajzpályázat

Tervezd át kedvenc újságod címlapját! Figyelj arra, hogy figyelemfelkeltő és informatív legyen. Tervezd meg az újság címlapján szereplő lapfejet, logót, valamint az aktuális adatokat és mindezek elhelyezkedését az oldalon!

Fogalmazáspályázat

Vedd elő a laptopot vagy ragadj írószerszámot és írd meg nekünk a kedvenc újságod, könyved tartalmát. Meséld el, miért szereted a kiadványt és milyen élmények fűznek hozzá!

A Jó Pajtás várja munkáitokat! A jól sikerült alkotásokat rövidesen viszontlátod az újságban! A legjobb munkák alkotói között 2021/2022-es tanévre szóló, két egyéves előfizetést is kiosztunk, mindemellett a Jó Pajtás készítésének műhelytitkaiba is beavatjuk a legkreatívabbakat!

Határidő: 2021. május 30.

A címünk: jopajtas.szerk@magyarszo.rs és Jó Pajtás, 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Az ötödik számunk nyereménykérdésének megfejtése nem más, mint a **Göncölszékér**. Ezúttal **Mačković Tatjana**, a **szabadkai J. J. Zmaj iskola 3. osztályos** diákja nyerte a Jó Pajtás könyvajándékát. Gratulálunk!

E heti feladványunk:

*Nem foghatsz meg,
nem is láthatsz,
ha akarod, megtalálhatsz.
Lehetsz felnőt, lehetsz gyerek,
veled is feleslek.
Mi az?*

A helyes választ legkésőbb április 15-éig küldd el címünkre. Levélcímünk: **Jó Pajtás, Vojvoda Mišića 1., 21000 Novi Sad**. A választ elküldheted a jopajtas.szerk@magyarszo.rs e-mail-címünkre is. A neved mellett írd meg az iskolád nevét, az osztályt és a laccímeket!

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság Autonóm
Tartomány

Magyar Nemzeti
Tanács

KÉSZÜLT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
ALAP

Vajdasági magyar
gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kijadja a Magyar Szó Lapkiadó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Ökrész Rozália** ■ Főszerkesztő: **Varjú Márta** ■ Felelős szerkesztő: **Török Erna** ■ Grafikai szerkesztő: **Újházi Kornél** ■ Lektor: **Halász Csilla**

■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Major Evelin, Nagy Magdolna, Tóth Tamara** ■ Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: plasman@magyarszo.rs ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás-előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készült a Magyar Szó Lapkiadó Kft. Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs